

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE GLAMOČ

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3899-7/22

Sarajevo, septembar 2023.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA.....	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje budžeta	14
5.2	Izvještavanje	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	16
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	17
6.1.1	Prihodi i primici	17
6.1.1.1	Prihodi od poreza	17
6.1.1.2	Neporezni prihodi	17
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije.....	18
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	19
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	20
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	22
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi.....	24
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	26
6.1.2.5	Izdaci za otplatu dugova	27
6.1.3	Finansijski rezultat.....	27
6.2	BILANS STANJA.....	28
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	28
6.2.1.1	Novčana sredstva.....	28
6.2.1.2	Kratkoročna potraživanja	29
6.2.2	Stalna sredstva	30
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	32
6.2.4	Dugoročne obaveze	33
6.2.5	Izvori sredstava.....	33
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	34
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	34
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	35
8.	JAVNE NABAVKE	35
9.	SUDSKI SPOROVI	39
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	39
V	PRILOZI.....	41
1.	GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	41
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	41

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Glamoč** (u dalnjem tekstu: **Općina**), koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Općine na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti u iznosu od 346.118 KM, za koje je utvrđena posebna namjena, nisu realno iskazani s obzirom na to da nisu iskazani u iznosu stvarno utrošenih sredstava, a neutrošeni dio sredstava na kraju godine nije razgraničen. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor (tačke 6.1.1.3 i 6.2.3 Izvještaja);
2. Ne možemo potvrditi kratkoročna potraživanja u iznosu od najmanje 277.654 KM jer potraživanja od fizičkih lica za komunalnu naknadu iz ranijeg perioda u iznosu od 174.120 KM nisu iskazana u skladu s načelom pojedinačnog iskazivanja događaja, a najmanje 103.534 KM se odnosi na potraživanja od pravnih lica nad kojima je zaključen stečajni postupak. Dospjela potraživanja nisu preknjižena na sumnjičiva i sporna, a nije izvršeno ni usaglašavanje stanja potraživanja kupaca putem izvoda otvorenih stavki. Navedeno nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izvještaja);
3. Ne možemo potvrditi knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava u iznosu od najmanje 2.655.623 KM jer u prethodnim periodima ulaganja u lokalne ceste nisu evidentirana kao povećanje stalnih sredstava, a nisu knjigovodstveno evidentirana ni osnivačka ulaganja Općine u javna preduzeća i ustanove. Općina nije uspostavila knjigu kapitalne imovine, a revalorizacija stalnih sredstava nije izvršena iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Općine odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Općine;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cijekupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Općine Glamoč za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Općine za 2022. godinu nisu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Registar budžetskih korisnika nije uspostavljen u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a nije uspostavljen ni trezorski način poslovanja, što je obaveza utvrđena Zakonom o trezoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Rashodi i izdaci nisu planirani po izvorima finansiranja, Nacrtom budžeta nije planiran raspored budžetskog suficita, a nije pribavljeno ni mišljenje Kantonalnog ministarstva finansija. Nisu sačinjavani planovi novčanih tokova i operativni planovi. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o Budžetima u FBiH i Odlukom o izvršenju Budžeta (tačka 5.1 Izvještaja);**
3. **Osnovica za obračun plaće utvrđuje se množenjem boda koji određuje načelnik, sa prosječnim godišnjim brojem radnih sati, i nije utvrđena pisanim aktom. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, kojim je propisano da se utvrđivanje osnovice i boda vrši pregovorima sa reprezentativnim sindikatom i Odlukom Vijeća o izvršenju budžeta za svaku budžetsku godinu, niti je osnovna plaća utvrđena na propisani način (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
4. **Radno vrijeme u Općini iznosi 40 sati sa uračunatim dnevnim odmorom u toku radnog dana. Evidencija o radnom vremenu nije uspostavljena. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. Zbog toga ne možemo potvrditi da su zaposlenici bili prisutni i obavljali poslove u utvrđenom radnom vremenu (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
5. **Raspodjela tekućih transfera za kulturu i sport, nevladine i omladinske organizacije, vjerske zajednice i mjesne zajednice u iznosu od 93.924 KM izvršena je bez unaprijed utvrđenih, jasno definisanih i mjerljivih kriterija i bez javnog poziva, a većina korisnika nije dostavila izvještaj o namjenskom utrošku sredstava. Navedeno nije u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta i Zakonom o budžetu u FBiH (tačke 6.1.2.3);**
6. **Godišnji popis nije proveden u cijelosti jer nije izvršen popis novčanih sredstava na deviznom računu, nije utvrđeno stvarno stanje potraživanja i obaveza, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja);**
7. **Za nabavku radova za izgradnju sportske dvorane (faza I) prihvaćena je ponuda koja je za 514.800 KM viša od procijenjene vrijednosti, a za nabavku radova za sanaciju zgrade općinske uprave za lot 2 za 106.158 KM. Zapisnici o ocjeni ponuda kod nabavke vatrogasnog vozila i kamiona za odvoz smeća ne sadrže analizu ponuda vezanu uz ispunjenje zahtjeva u pogledu opisa predmeta nabavke i tehničkih specifikacija, zbog čega ne možemo potvrditi da su ugovori o nabavci ovih vozila u iznosu od 221.130 KM zaključeni na osnovu prihvatljivih ponuda, a za nabavke u iznosu od najmanje 80.399 KM nisu provedeni postupci i zaključeni ugovori. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Općine u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Bankovni račun Centra za socijalni rad čiji je osnivač Općinsko vijeće Općine Glamoč je, prema izjavi odgovorne osobe, blokiran. Kako bi se osiguralo obavljanje poslova iz nadležnosti Centra za socijalni rad, Općina je u organ uprave zaposlila dva radnika Centra, iako ova radna mjesta nisu sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Glamoč, te vrši plaćanje tekućih troškova poslovanja Centra. Na isti način vrši se plaćanje tekućih troškova poslovanja JP „Komunalac“ d.o.o. Glamoč – u stečaju (tačke 4, 6.1.2.1 i 6.1.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještajeva, rukovodstvo Općine odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Općine, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 9. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Poduzeti aktivnosti prema Poreznoj upravi FBiH kako bi se glavni identifikacionih broj dodijelio Općini kao pravnom licu.	4.
2.*	Uspostaviti trezorsko poslovanje u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH i sačiniti registar budžetskih korisnika u skladu sa odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH.	4.
3.	Uspostaviti registar rizika i vršiti kontinuiranu procjenu rizika, sačiniti mape procesa, donijeti nedostajuće interne akte, a postojeće ažurirati i dosljedno ih primjenjivati, s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH.	4.
4.*	Sačinjavati izjavu o fiskalnoj odgovornosti na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljati je nadležnom ministarstvu finansija.	4.
5.	Donijeti i implementirati plan integriteta i vlastiti akcioni plan borbe protiv korupcije s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.	4.
6.*	Dokument okvirnog budžeta donositi u propisanom roku, u postupku izrade budžeta pribavljati mišljenje kantonalnog ministarstva finansija, planirati raspored budžetskog suficita te sačinjavati planove novčanih tokova i operativne planove u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a rashode i izdatke Budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	5.1.
7.	Izvještaj o izvršavanju Budžeta sačinjavati na način da sadrži početno i završno stanje JRT-a, početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i druge elemente propisane Zakonom o budžetima u FBiH.	5.2
8.	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta sačinjavati na način da se u kolonu koja se odnosi na planirane pozicije unose podaci iz posljednjeg usvojenog budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, a Analizu iskaza dostavljati nadležnom ministarstvu.	6.
9.	Namjenske prihode i transfere za posebne namjene priznavati u visini u kojoj su utrošeni, neutrošeni dio prije izrade godišnjeg obračuna preknjižiti na vremenska razgraničenja kako je to utvrđeno Zakonom o budžetu u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, a prihod ostvaren po osnovu naknade za šume trošiti samo u namjene predviđene Zakonom o šumama Hercegbosanske županije, na osnovu plana koji donosi Vijeće.	6.1.1.3

10.	Predložiti Vijeću na usvajanje odluku kojom će se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti Općine, izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika uskladiti sa platnim razredima i koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH te osnovicu za obračun plaće utvrđivati u skladu s odredbom navedenog zakona.	6.1.2.1
11.	Ocenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u predviđenom roku, a izvještaj o provedenom ocenjivanju dostavljati Agenciji za državnu službu FBiH, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji.	6.1.2.1
12.	Trajanje radnog vremena i pravo na odmor u toku radnog vremena uskladiti sa Zakonom o radu, a evidencije radnog vremena voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1
13.	Angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji.	6.1.2.2
14.*	Donijeti interni akt kojim će se propisati način korištenja i održavanja vozila u vlasništvu Općine, normativi utroška goriva i procedure kontinuiranog nadzora nad potrošnjom goriva, te ga dosljedno primjenjivati.	6.1.2.2
15.*	Tekuće transfere za kulturu i sport, nevladine i omladinske organizacije, vjerske zajednice i mjesne zajednice realizovati na osnovu unaprijed utvrđenih kriterija i javnog poziva kako je to utvrđeno Odlukom o izvršenju budžeta.	6.1.2.3
16.	Izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima i u skladu sa utvrđenim izvršiti korektivna knjiženja, s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.	6.1.3
17.	Osigurati da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun u skladu s odredbama Zakonom o trezoru u FBiH.	6.2.1.1
18.	Isplate iz blagajne vršiti za namjene utvrđene odredbom Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, te dosljedno primjenjivati Odluku o blagajničkom maksimumu.	6.2.1.1
19.*	Izvršiti analizu potraživanja i kratkoročnih plasmana, ocjenu naplativosti, a potraživanja čiji je rok za naplatu istekao preknjižiti na sumnjiva i sporna, te poduzeti aktivnosti na njihovoj naplati, usaglašavanju ili otpisu, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	6.2.1.2
20.*	Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju stalnih sredstava koje Općina ima u vlasništvu ili raspolaganju, knjigovodstveno ih evidentirati i uspostaviti knjigu kapitalne imovine kako je to propisano Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2

21.	Sa javnim preduzećem definisati međusobna prava i obaveze u vezi s upravljanjem, korištenjem i održavanjem vodovodne i kanalizacione infrastrukture i opreme te poduzeti aktivnosti na povratu dugoročnog plasmana od „LI ČISTOĆA“ d.o.o. Livno.	6.2.2
22.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.	6.2.2
23.*	Dugoročne obaveze po osnovu kredita usaglasiti sa izvorima novčanih sredstava, a izvještaje o stanju duga sačinjavati i dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa odredbama Zakona o dugu zaduženju i garancijama u FBiH.	6.2.4
24.*	Izvršiti usaglašavanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava iskazanih u Glavnoj knjizi.	6.2.5
25.*	Godišnjim popisom obuhvatiti cijelokupnu imovinu i obaveze Općine, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.6
26.	Izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenta u izvještajnom periodu.	6.3
27.	U okviru vanbilansne evidencije knjigovodstveno evidentirati date garancije, potencijalne obaveze po osnovu sudskih presuda i druge događaje koji nemaju direktni uticaj na sredstva i izvore sredstava.	7.
28.*	Procijenjenu vrijednost nabavke određivati u skladu sa njenom tržišnom vrijednosti, informacije u tenderskoj dokumentaciji jasno definisati, evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, ugovorima definisati rokove uvođenja u radove, te osigurati dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (11)

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Budžet Općine Glamoč za 2022. godinu;
 - Odluka o izvršenju Budžeta Općine Glamoč za 2022. godinu;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Općine Glamoč;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o radu;
 - Odluka o koeficijentima i plaćama funkcionera općine Glamoč;
 - Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika, namještenika i zaposlenika u Jedinstvenom općinskom organu uprave;
 - Zakon o komunalnim djelatnostima Herceg-bosanske Županije;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Glamoč (u dalnjem tekstu: Općina) je jedinica lokalne samouprave u sastavu Hercegbosanske županije, uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH.² Njene nadležnosti utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Županije, spomenutim Zakonom i Statutom.

Obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a naročito: osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda; donošenje budžeta; donošenje programa i planova razvoja Općine; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova; utvrđivanje i provođenje stambene politike; utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem; upravljanje i raspolaganje imovinom; upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture (vodosnabdijevanje, prikupljanje i odlaganje čvrstog otpada, javna čistoća, lokalna groblja, lokalni putevi i mostovi, ulična rasvjeta, javna parkirališta, parkovi); donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti; odlučivanje o zaduženju; lokalni javni prevoz; predškolsko i osnovno obrazovanje; kultura i sport, kao i druge poslove od lokalnog značaja, koji nisu isključeni iz nadležnosti, niti su dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Javna preduzeća i ustanove čiji je osnivač Općina su: Javno preduzeće „Komunalac“ d.o.o. Glamoč, Javno preduzeće „Veterinarska stanica“ d.o.o. Glamoč, Centar za socijalni rad Glamoč, Kulturno-obrazovna ustanova „Narodni univerzitet Glamoč“ Glamoč i Dječiji vrtić „Leptirić“ Glamoč.

Organi Općine su: Općinsko vijeće (u dalnjem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je organ odlučivanja i predstavnički organ građana i ima 15 vijećnika. Načelnik je izvršni organ Općine, koji je predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu s Izbornim zakonom BiH. Predsjedavajući Vijeća je Marko Damjanović.

Jedinstveni općinski organ uprave Općine Glamoč čine: Općinski načelnik; Služba za opću upravu, društvene djelatnosti, stručne i zajedničke poslove; Služba za privredu, finansije i inspekcijske poslove; Služba za stambeno komunalne poslove, obnovu i razvoj, geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina i Služba za civilnu zaštitu i vatrogastvo.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu u jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Glamoč sistematizovana su radna mjesta za 48 zaposlenika, a na 31. 12. 2022. godine je bilo 39 izvršilaca (uključujući načelnika, predsjedavajućeg Vijeća i dva zaposlenika koji obavljaju poslove iz nadležnosti Centra za socijalni rad, a čija radna mjesta nisu sistematizovana Pravilnikom).

Načelnik Općine je Radivojša Nebojša, izabran na lokalnim izborima 2020. godine, kojem je ovo drugi uzastopni mandat nakon što je izabran na prijevremenim izborima 2017. godine.

Sjedište Općine je u Glamoču, u ulici Nikole Bojinovića b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

² „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od januara do septembra 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Općine za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Općina nije postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Uvidom u uzorak plaća i naknada nismo utvrdili da se obračunava i isplaćuje uvećanje plaće po osnovu privremenog obavljanja poslova upražnenog radnog mesta viši referent za arhiv, dokumentaciju i informatiku.
2.	Obaveze po osnovu kredita iskazane su u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Nabavka stalnih sredstva evidentirana je u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, dok se prodaja stalnih sredstava i dalje knjigovodstveno ne evidentira na propisani način.
2.	Postupak javne nabavke goriva je proveden, ali je nabavka izvršena u većoj vrijednosti od ugovorene. Također, nabavke peleta, prijevoza učenika srednjih škola i održavanja vozila vršene su bez provođenja procedura utvrđenih Zakonom o javnim nabavkama i zaključenih ugovora s dobavljačima.
Nerealizovane preporuke	
1.	Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu sa članom 27. Zakona o trezoru u FBiH.
2.	Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati i dostavljati u skladu sa Pravilnikom o obliku, sadržaju i načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
3.	Kod pripreme i izrade budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja, dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
4.	Donijeti interni pravilnik o korištenju službenih vozila i dosljedno ga primjenjivati.
5.	Tekuće transfere realizovati na način propisan Odlukom o izvršenju budžeta koju usvoji Općinsko vijeće.
6.	Pratiti potraživanja po ročnosti i poduzimati zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate potraživanja, a potraživanja starija od šest mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih, u skladu sa članom 38. Računovodstvenih politika za Federalne budžetske korisnike i trezor.

7.	Slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru provesti usaglašavanje iskazanih potraživanja sa kupcima, kako je to odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno.
8.	Osigurati dokumentaciju koja bi potvrdila osnovanost iskazanih kratkoročnih plasmana i poduzeti mjere s ciljem njihove naplate.
9.	Izvršiti usklađivanje stanja sredstava sa stanjem izvora sredstava, kako je to predviđeno odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
10.	U Izvještaju o stanju duga Federalnom ministarstvu finansija iskazati sve kreditne obaveze, kako je to predviđeno odredbama Zakona o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH.
11.	Provedenim popisom utvrditi stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa odredbama člana 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i člana 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
12.	Planovi javnih nabavki trebaju sadržavati sve nabavke, u potpunosti usklađene sa odobrenim budžetom, odnosno finansijskim planom.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

1.	Donijeti pravilnik o internim kontrolama, shodno članu 86. Zakona o budžetima u FBiH i računovodstvene politike, u skladu sa članom 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 1. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor. Ocjena postupanja po ovoj preporuci nije izvršena zbog izmjena i dopuna Zakona o budžetima u FBiH.
2.	Uspostaviti internu reviziju u skladu sa članom 8. stav 4. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i članom 9. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH. Ocjena postupanja po ovoj preporuci nije izvršena jer, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH, nije utvrđena obaveza Općine da uspostavi jedinicu za internu reviziju.
3.	Nabavku sitnog inventara knjigovodstveno evidentirati na način kako je to propisano članom 43. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor. Ocjena postupanja po ovoj preporuci nije izvršena jer u odabranom uzorku nije bilo slučajeva nabavke sitnog inventara.
4.	Donijeti pravilnik o postupku direktnog sporazuma, shodno članu 90. Zakona o javnim nabavkama. Općina nije donijela pravilnik o postupku direktnog sporazuma. Međutim, ističemo da posljednjom izmjenom Zakona o javnim nabavkama nije utvrđena obaveza donošenja ovog pravilnika.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno 28 preporuka, od čega je 17 novih i 11 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (12 nerealizovanih i dvije djelimično realizovane)³.

³ Tri preporuke iz prethodnog izvještaja koje su ocijenjene kao nerealizovane a odnose se na potraživanja i dvije preporuke koje se odnose na javne nabavke objedinjene su u dvije preporuke.

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljanja prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dato je 13 preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna djelimično, a deset nije. Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Općina u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,⁴ i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Rukovodioci budžetskih korisnika odgovorni su za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontroli u instituciji. Odgovorni su da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruju upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH⁶, Općina je bila u obavezi da do aprila 2017. godine uspostavi trezorski način poslovanja javnim sredstvima i uskladi svoje propise s odredbama ovog zakona. **Međutim, još nije uspostavljen trezorski način poslovanja, niti je donesen i objavljen registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta u FBiH⁷, što je jedna od prvih aktivnosti koje prethode uspostavljanju trezorskog sistema poslovanja.** Ustanove kojima je Općina osnivač finansiraju se putem transfera.

U skladu sa članom 6. Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, Općina kao jedinica lokalne samouprave ima svojstvo pravnog lica. Međutim, i Vijeće i općinske službe su porezno registrovane, što nije u skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH, a nisu ispunjeni uslovi ni za dodjeljivanje izvedenih identifikacionih brojeva službama. Nije nam prezentovano da su poduzete aktivnosti na usklađivanju identifikacionih brojeva u skladu sa navedenim Zakonom.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16 i 3/20

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 30/14

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih Službi za upravu utvrđena je organizaciona struktura, sistematizacija radnih mesta, sa opisom svakog radnog mesta i potrebnim uslovima za njegovo obavljanje uključujući i obaveze i odgovornosti. Značajan broj ključnih mesta je upražnjen i popunjen vršiocima dužnosti koji ove poslove obavljaju uz svoj redovan posao što može da utiče na obavljanje poslovi iz nadležnosti.

U Općini su zaposlena dva lica (pravnica i socijalni radnik) koja obavljaju poslove iz nadležnosti Centra za socijalni rad. Ova radna mesta nisu sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih Službi za upravu, a obračun i isplata njihovih plaća vrši se zajedno sa ostalim zaposlenicama općinskog organa. Dato je obrazloženje da su računi Centra za socijalni rad blokirani od 2015. godine zbog dugovanja prema ustanovama u kojima su smješteni korisnici Centra, te da je na ovaj način postupljeno kako bi se osiguralo obavljanje poslova iz nadležnosti. Navedeno ukazuje na to da Općina kao osnivač ove javne ustanove nije poduzela dovoljne aktivnosti kako bi se osigurao rad ustanove u skladu sa zakonskim propisima.

Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu nije imenovan. U svrhu ažuriranja Registra koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu prijavljena je osoba koja obavlja poslove vršioca dužnosti pomoćnika načelnika, ali odluka o njenom imenovanju nije donesena.

Općina nije vršila identifikaciju rizika za ključne procese, nije utvrđivala mјere za njihovo smanjenje, niti je sačinjen registar rizika, a nije donesena ni Strategija upravljanja rizicima.

Kontrolne aktivnosti zasnivaju se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

Općina nije donijela vlastite računovodstvene politike nego je u junu 2023. godine donijela Odluku o preuzimanju računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.

Nisu sačinjene i usvojene mape procesa kojima se definišu tokovi procesa, odgovorna lica i identifikuju rizici s mjerama za njihovo smanjenje. Interni akti o korištenju i održavanju vozila, o provođenju godišnjeg popisa, blagajničkom poslovanju nisu doneseni, a jedan dio akata nije usklađen s važećim zakonskim propisima (Odluka o koeficijentima i plaćama funkcionera općine Glamoč, Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika, namještenika i zaposlenika u Jedinstvenom općinskom organu uprave, Pravilnik o plaćama i naknadama plaće državnih službenika i namještenika u službama za u službama za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave, Odluka o naknadi vijećnicima itd.).

Nije vršeno ni praćenje i procjena funkcionisanja sistema niti utvrđivanje mјera za njegov razvoj.

Općina nije uspostavila trezorsko poslovanje, što je obaveza u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, niti registar budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Vijeće je porezno registrovano i ima zaseban identifikacioni broj, a izvedeni identifikacioni broj imaju i općinske službe. Revizijom smo utvrdili da nisu poduzete dovoljne aktivnosti na uspostavi sistema internih kontrola, s obzirom na to da nisu sačinjene mape procesa, niti su donesene pisane politike i procedure kojima se uređuju pojedini procesi. Koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu nije imenovan. Pored toga, ne vrši se identifikacija i procjena rizika. Zbog navedenog u Općini nije uspostavljen sistem internih kontrola prema COSO modelu, na način propisan Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti prema Poreznoj upravi FBiH kako bi se glavni identifikacioni broj dodijelio Općini kao pravnom licu;*
- *uspostaviti trezorsko poslovanje u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH i sačiniti registar budžetskih korisnika u skladu sa odredbama Pravilnika o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika Budžeta u FBiH;*

- *uspostaviti registar rizika i vršiti kontinuiranu procjenu rizika, sačiniti mape procesa, donijeti nedostajuće interne akte, a postojeće ažurirati i dosljedno ih primjenjivati, s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola shodno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH.*

Izjava o fiskalnoj odgovornosti nije sačinjena, zbog čega konstatujemo da odredbe Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti⁸ nisu ispoštovane.

Preporuka:

- *sačinjavati izjavu o fiskalnoj odgovornosti na način utvrđen Pravilnikom o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fiskalnoj odgovornosti i dostavljati je nadležnom ministarstvu finansija.*

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁹ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH,¹⁰ Općina nije u obavezi uspostaviti jedinicu za internu reviziju. U skladu s navedenim Pravilnikom, za općine koje ne ispunjavaju kriterije za uspostavljanje jedinice za internu reviziju, internu reviziju će obavljati zajednička jedinica za internu reviziju uspostavljena u kantonalm ministarstvu finansija. Ministarstvo finansija Hercegbosanske županije još uvijek nije uspostavilo jedinicu za internu reviziju.

Prevencija korupcije

Općina nije donijela plan integriteta, koji predstavlja interni antikorupcijski dokument preventivnog karaktera s ciljem identifikacije aktivnosti osjetljivih na nepravilnosti i korupciju, kako bi se stvorila pravna, etička i profesionalna kvaliteta rada u instituciji, niti je donesen vlastiti akcioni plan borbe protiv korupcije.

Preporuka:

- *donijeti i implementirati plan integriteta i vlastiti akcioni plan borbe protiv korupcije s ciljem smanjenja rizika nastanka korupcije i drugih nepravilnosti.*

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžet Općine za 2022. godinu (u dalnjem tekstu: Budžet) i Odluku o izvršenju Budžeta Općine za 2022. godinu Vijeće je usvojilo 29. 12. 2021. godine u iznosu od 4.200.000 KM. Izvršene su dvije izmjene i dopune budžeta, 29. 11. i 22. 12. 2022. godine. Drugom izmjenom i dopunom usvojen je u iznosu od 4.465.000 KM.

Planirani su prihodi od poreza u iznosu od 1.180.000 KM, neporezni prihodi od 2.005.000 KM, primljeni tekući transferi od 800.000 KM i donacije od 480.000 KM. U okviru rashoda i izdataka planirani su izdaci za plaće i naknade troškova zaposlenih i doprinosi poslodavaca (1.097.500 KM), izdaci za materijal i sitan inventar (809.500 KM), tekući transferi i drugi rashodi (813.000 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (1.675.000 KM), otplate dugova (45.000 KM) i tekuća rezerva (25.000 KM).

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Revizijom smo utvrdili da se pri izradi i donošenju Budžeta nisu dosljedno primijenile odredbe Zakona o budžetima u FBiH:¹¹

- nisu sačinjene instrukcija 1 o načinu i elementima za izradu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2022–2024. godine i instrukcija broj 2 – početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika;
- Dokument okvirnog budžeta za period 2022–2024. (u dalnjem tekstu: DOB) nije sačinjen i usvojen u zakonom propisanom roku. DOB za ovaj period trebao je biti usvojen do 30. 6. 2021. godine, a on je usvojen Odlukom Vijeća od 14. 6. 2022. godine. Shodno navedenom, DOB nije donijet pravovremeno za period na koji se odnosi. U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH načelnik usvaja DOB do 30. 6. 2021, a Vijeće ga podnosi vidu informacije uz nacrt. DOB nije donesen u utvrđenom roku, a Vijeće ga je usvojilo 14. 6. 2022. godine, što nije u skladu sa odredbama navedenog zakona;
- Nacrtom Budžeta ni Budžetom nisu planirani rashodi i izdaci po izvorima finansiranja, a nije utvrđen ni prijedlog rasporeda budžetskog suficita kako je utvrđeno članom 26. Zakona o budžetima u FBiH. Odluka Vijeća o rasporedu budžetskog suficita iz aprila 2022. godine nije uvrštena u izmjene Budžeta. Nije sačinjen plan kapitalnih investicija. Napominjemo da je Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno da se planom izdataka za kapitalne investicije, trebaju planirati rashodi i izdaci po godinama (za tekuću i sljedeće tri godine) i izvorima finansiranja, te da se usklađuju sa DOB-om. Vijeće je 12. 4. 2022. godine donijelo Odluku o utrošku suficita budžeta iz 2021. godine kojom je utvrdilo da se iznos od 709.338 KM utroši za infrastrukturne projekte izgradnja sportske dvorane (cca 150.000 KM), rekonstrukcija zgrade Općine (cca 200.000 KM), asfaltiranje puteva (cca 49.338 KM), rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže (cca 60.000 KM), za nabavku vatrogasnog vozila (150.000 KM) i nastale dugove i obaveze preduzeća i ustanova čiji je osnivač Vijeće (cca 100.000 KM). Ova odluka Vijeća nije uvrštena u izmjene Budžeta;
- nije pribavljeni mišljenje Kantonalnog ministarstva finansija u vezi s planiranim prihodima i primicima i primjene fiskalnog pravila iz člana 43. Zakona o budžetima, a što je obaveza utvrđena članom 33. Zakona;
- nisu sačinjavani planovi novčanih tokova kojima se predviđa priliv i odliv sredstava na Jedinstveni račun trezora, koji su osnov za izvršenje Budžeta. Nisu se sačinjavali ni operativni planovi. Odbor za likvidnost nije imenovan. Navedeno nije u skladu s članovima 53. i 63. Zakona o budžetima u FBiH;
- Odlukom o izvršenju Budžeta nije detaljno uređeno izvršenje pojedinih rashoda i izdataka. Zbog navedenog Odluka o izvršavanju Budžeta Općine za 2022. godinu nije donesena na način propisan članom 7. Zakona o budžetima u FBiH;
- Izdaci za nabavku zemljišta nisu planirani, anuiteti za otplatu WB-IDA kredita planirani su i knjigovodstveno evidentirani na poziciji ugovorenih usluga, izdaci za kamate i izdaci za date pozajmice nisu planirani na propisanim pozicijama, a jednokratne naknade zaposlenicima planirane su na poziciji tekućih transfera što ukazuje na to da pri izradi budžeta nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Strategiju razvoja Općine Glamoč za period 2021.- 2027. godine Vijeće je usvojilo u februaru 2021. godine.

Općina nije sačinila trogodišnji plan rada Općine za period 2022-2024, ni plan rada za 2022. godinu, kako je to propisano Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.¹² Napominjemo da je odredbama Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH predviđeno donošenje godišnjeg plana rada načelnika.

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 74/19 i 2/21

Nije donesen plan kapitalnih investicija u skladu sa propisima, a Dokument okvirnog budžeta nije donesen u zakonom propisanom roku. Rashodi i izdaci nisu planirani po izvorima finansiranja, a u pojedinim slučajevima njihovo planiranje i knjigovodstveno evidentiranje nije izvršeno u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Nacrtom budžeta nije planiran raspored budžetskog suficita, a nije pribavljeni ni mišljenje Kantonalnog ministarstva finansija. Također, nije imenovan Odbor za likvidnost, niti su sačinjavani planovi novčanih tokova i operativni planovi. Shodno navedenom, prilikom izrade i planiranja Budžeta Općine nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- Dokument okvirnog budžeta donositi u propisanom roku, u postupku izrade budžeta pribavljati mišljenje kantonalnog ministarstva finansija, planirati raspored budžetskog suficita te sačinjavati planove novčanih tokova i operativne planove u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a rashode i izdatke Budžetom planirati i knjigovodstveno evidentirati u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2022. godinu, Vijeće je usvojilo 19. 4. 2023. godine.

Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2022. godinu ne sadrži podatke o početnom i završnom stanju JRT, niti o početnom i završnom stanju imovine, obaveza i izvora vlasništva, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i druge elemente zbog čega on nije sačinjen na način utvrđen članom 97. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- Izvještaj o izvršavanju Budžeta sačinjavati na način da sadrži početno i završno stanje JRT-a, početno i završno stanje imovine, obaveza i izvora vlasništva, podatke o svim promjenama na osnovu zaduživanja i upravljanja dugom i druge elemente propisane Zakonom o budžetima u FBiH.*

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Općina je sačinila Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu i dostavila ih nadležnoj organizaciji u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Općina je sačinila Analizu iskaza, ali je nije kao dio Godišnjih finansijskih izvještaja dostavila nadležnom ministarstvu.

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godine na pojedine planirane pozicije (ugovorene i druge posebne usluge, drugi tekući rashodi te nabavka građevina) nisu uneseni podaci iz posljednjih izmjena Budžeta, što nije u skladu odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Naime, propisano je da se na planirane pozicije unose podaci iz posljednjeg budžeta, zvanično usvojenog od nadležne institucije, za godinu za koju se sačinjava izvještaj.

Preporuka:

- Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta sačinjavati na način da se u kolonu koja se odnosi na planirane pozicije unose podaci iz posljednjeg usvojenog budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, a Analizu iskaza dostavljati nadležnom ministarstvu.*

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prikazi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu prikazi su iskazani u iznosu od 3.578.839 KM. Strukturu prikaza čine: prikazi od poreza (1.251.952 KM), neporezni prikazi (1.499.146 KM) i primljeni transferi i donacije (827.741 KM).

6.1.1.1. Prikazi od poreza

Prikazi od poreza iskazani su u iznosu od 1.251.952 KM, a najznačajnije učešće u njihovoj strukturi čine prikazi od indirektnih poreza (1.105.116 KM), poreza na dohodak (116.976 KM) i poreza na imovinu (22.384 KM), koji se, prema Zakonu o pripadnosti javnih prikaza u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Općine.

6.1.1.2 Neporezni prikazi

Neporezni prikazi iskazani u iznosu od 1.499.146 KM odnose se na naknade, takse i prikaze od pružanja javnih usluga (1.115.320 KM), prikaze od poduzetničke aktivnosti i imovine (383.321 KM), novčane kazne (500 KM) i druge tekuće prikaze (6 KM).

Naknade, takse i prikazi od pružanja javnih usluga čine: ostale budžetske naknade i takse (919.902 KM), komunalne naknade i takse (82.274 KM), administrativne takse (46.072 KM), naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (43.026 KM) i neplanirane uplate (24.046 KM).

Najveći dio ostalih budžetskih naknada i taksi odnosi se na naknade za korištenje državnih šuma koje su iskazane u iznosu od 890.026 KM. Obračun i uplata ove naknade uređena je Zakonom o šumama Hercegbosanske županije.¹³ U skladu s odredbama ovog Zakona naknade za korištenje državnih šuma mogu se trošiti samo za finansiranje izgradnje, rekonstrukciju i održavanje infrastrukture na području jedinice lokalne samouprave, a prema planu koji donosi Vijeće. **Međutim, Vijeće nije donijelo plan utroška ovih sredstava. Uplaćuju se direktno na namjenski, a ne na depozitni račun, što nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH. Utvrđili smo da se dio sredstava koristio za tekuće troškove Općine, što nije u skladu s propisanom namjenom utvrđenom Zakonom o šumama.**

Komunalne naknade i takse (82.274 KM) čine općinska komunalna naknada iskazana u iznosu od 49.872 KM i komunalna taksa za istaknutu firmu u iznosu od 32.401 KM. Naplata komunalne naknade uređena je Odlukom o komunalnoj naknadi.¹⁴ Obveznici plaćanja ove naknade su vlasnici stambenog, poslovnog, proizvodnog, garažnog i drugog pomoćnog prostora, te otvorenog prostora koji se koristi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti ili korisnici kada je to Ugovorom vlasnik prenio na njih. U okviru ovog iznosa evidentirane su i uplate komunalne takse čija je naplata uređena Odlukom o komunalnim takšama i tarifi komunalnih taksi.¹⁵

Komunalne takse uplaćene za istaknutoj firmu iskazane su u iznosu od 32.401 KM, a Porezna uprava FBiH – Porezna ispostava Glamoč nadležna je za naplatu ove takse u skladu sa Odlukom o komunalnim takšama i tarifi komunalnih taksi i Zakonom o Poreznoj upravi FBiH.

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (43.026 KM) čine javni prikazi od: cestovnih naknada (20.308 KM), naknada iz oblasti civilne zaštite (18.663 KM), naknada za korištenje podataka i vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra (3.996 KM) i vodnih naknada (58 KM).

¹³ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 4/14

¹⁴ „Narodne novine Općine Glamoč“, br. 4/18, 2/19 i 2/20

¹⁵ OV-01-02-95/18 od 24. 3. 2018. godine i OV-01-02-45/19 od 30. 5. 2019. godine

Zakonom o cestama u FBiH,¹⁶ Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća,¹⁷ Zakonom o vodama¹⁸ i Odlukom o naknadama za korištenje podataka premjera i katastra¹⁹ i Odlukom o naknadama za vršenje usluga iz oblasti premjera i katastra²⁰ propisana je namjena korištenja ovih sredstava. S obzirom da su ovo namjenski prihodi, u skladu sa članovima 48. i 78. Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor ovi prihodi priznaju se u visini u kojoj su i utrošeni, te se prije godišnjeg obračuna neutrošeni dio preknjižava na vremenska razgraničenja kako bi se prenijela za korištenje u narednoj godini. **Ovi prihodi su se priznavali kao prihodi perioda u naplaćenom iznosu, iako smo utvrdili da pojedini nisu utrošeni u obračunskom periodu.**

Prema Izvještajima koje Služba za civilnu zaštitu i vatrogastvo dostavlja Federalnoj upravi civilne zaštite, prikupljena sredstva naknada iz oblasti civilne zaštite u iznosu od 18.551 KM nisu utrošena i nalaze se na posebnom podračunu, te ih je u skladu sa računovodstvenim politikama koje su u primjeni na kraju godine trebalo razgraničiti.²¹

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine iskazani su u iznosu od 383.321 KM. U okviru ovih prihoda iskazani su prihodi od iznajmljivanja (312.448 KM), ostali prihodi od imovine (39.755 KM) i prihodi od davanja prava na eksploataciji prirodnih resursa (31.118 KM).

Prihodi od iznajmljivanja najvećim dijelom se odnose na prihode od iznajmljivanja zemljišta (212.833 KM) i prihode od iznajmljivanje ostale materijalne imovine (93.000 KM). Iznajmljivanje poljoprivrednog zemljišta uređeno je Zakonom o poljoprivrednom zemljištu²² kojim je utvrđena raspodjela ovog prihoda između Općine i Kantona u odnosu 80:20. Ugovore o zakupu poljoprivrednog zemljišta na period od 10 godina načelnik je zaključio sa pravnim i fizičkim licima (54 ugovora) na osnovu provedenog javnog poziva iz 2021. godine. Godišnja zakupnina se u cijelom iznosu uplaćuje na račun javnih prihoda Budžet kantona što je obaveza utvrđena članom 108. Zakona o poljoprivrednom zemljištu, a potom se 80% ukupno uplaćenog iznosa dodjeljuje Općini.

Dio od 110.193 KM ukupno iskazanog iznosa prihoda od iznajmljivanja zemljišta odnosi se na uplatu zakupnine po ugovorima za zakup poljoprivrednog zemljišta iz ranijeg perioda. Ove uplate izvršene su na depozitni račun Općine u ukupno ugovorenom iznosu naknade, što nije u skladu s članom 108. Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Prihodi od iznajmljivanja ostale materijalne imovine iskazani su u iznosu od 93.000 KM i odnose se na uplatu jednokratne naknade (rente) investitora „Vjetroelektrane“ d.o.o. Glamoč. Naime, Općina i „Nova energija“ d.o.o. Glamoč zaključile su Ugovor o poslovnoj saradnji prema kome je investitor „Vjetroelektrane“ d.o.o. Glamoč obavezan Općini plati jednokratnu rentu (naknadu) za 23 vjetrostuba u okviru vjetroparka „Slovinj“ (69.000 KM) i osam stubova u vjetroparku „Dževa“ (24.000 KM).

Ostali prihodi od imovine (37.214 KM) najvećim dijelom se odnose na uplate rata za prodate stanove Općine, putem javnih konkursa iz ranijih perioda.

Na poziciji prihodi od davanja prava na eksploataciji prirodnih resursa (31.118 KM) iskazan je dio uplate jednokratne naknade koncesionara „Vjetroelektrane Dah planine“ d.o.o. Mostar po osnovu ugovora o koncesiji za izgradnju vjetroparka - vjetroelektrane „ČADILJ“ za proizvodnju električne energije.

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 827.741 KM, a njihovu strukturu čine: donacije (481.623 KM) i primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti (346.118 KM).

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br.12/10,16/10 i 66/13

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br.39/03, 22/06 i 43/10

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br.70/06

¹⁹ „Sl. novine FBiH“, br.49/15

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br.49/15

²¹ Preporuka data u tački 6.1.1.3 Izvještaja

²² „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br.12/10 i 6/21

Donacije iskazane u iznosu od 481.623 KM odnose se na utrošena sredstva Vlade Republike Srbije primljena 2019. godine, za plaćanje dijela privremenih situacija izvođaču Graditelj Svratišta d.o.o Prozor - Rama za radove na izgradnji sportske dvorane, faza I u Glamoču.

Primljene transfere od ostalih nivoa vlasti čine primljeni tekući transferi: od Federacije BiH (126.900 KM), od kantona (119.218 KM) i od Republike Srpske (100.000 KM).

Primljeni tekući transferi od Federacije iskazani su u iznosu od 126.900 KM i u dijelu od 125.000 KM odnose se na sredstva jednokratne pomoći Budžetu koja su utrošena za plaćanje dijela plaća, doprinosa i toplog obroka za oktobar i novembar 2022. godine.

Primljeni tekući transferi od kantona iskazani su u iznosu 119.218 KM. Dio od 37.412 KM su sredstva koja još nisu utrošena u odobrene namjene, a to je za sufinansiranje radova na projektu „Izgradnja vodovodnog spoja izvorišta „Suvalj“ na sistem „Goništa“ (33.000 KM) i za projekat „Uređenje izvorišta „Široko““ (4.413 KM). Najveći dio preostalog iskazanog iznosa odnosi se na utrošena sredstva primljena od Ministarstva graditeljstva, obnove prostornog uređenja i zaštite okoliša Hercegbosanske županije za nabavku specijalnog vozila za odvoz otpada. **Iako sredstva u iznosu od 37.412 KM nisu utrošena, ona nisu preknjiženja na vremenska razgraničenja, zbog čega su primljeni transferi više, a kratkoročna razgraničenja manje iskazana za ovaj iznos.**

Primljeni tekući transferi od Republike Srpske iskazani u iznosu od 100.000 KM su sredstva utrošena za nabavku bagera (rovokopača) od dobavljača Terra BiH d.o.o. Hadžići, primljena u 2019. godini. S obzirom na to da su sredstva utrošena u 2021. godini njihovo iskazivanje na poziciji primljenih transfera u 2022. godini nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Utvrđili smo da su primljeni transferi više iskazani za 137.412 KM jer su sredstva utrošena u 2021. godini za nabavku bagera u iznosu od 100.000 KM iskazana na poziciji primljenih transfera, a dio od 37.412 KM namjenskih sredstva nije utrošen do kraja godine i trebao je biti iskazan na razgraničenjima. Pored navedenog, revizijom smo utvrđili da su sredstva primljena po Odluci Vlade FBiH V. broj: 1404/2021 od 16. 9. 2021. godine za finansiranje radova na sanaciji zgrade općinske uprave (40.000 KM) te radova na izgradnji sportske dvorane (100.000 KM) utrošena u 2022. godini, a nisu bila iskazana na kratkoročnim razgraničenjima niti su po utrošku iskazana na primljenim transferima jer su u prethodnoj godini iskazana kao prihod te godine.

Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti u iznosu od 346.118 KM, za koje je utvrđena posebna namjena, nisu realno iskazani s obzirom na to da nisu iskazani u iznosu stvarno utrošenih sredstava, a neutrošeni dio sredstava na kraju godine nije razgraničen. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuka:

- namjenske prihode i transfere za posebne namjene priznavati u visini u kojoj su utrošeni, neutrošeni dio prije izrade godišnjeg obračuna preknjižiti na vremenska razgraničenja kako je to utvrđeno Zakonom o budžetu u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, a prihod ostvaren po osnovu naknade za šume trošiti samo u namjene predviđene Zakonom o šumama Hercegbosanske županije, na osnovu plana koji donosi Vijeće.*

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 3.986.195 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: izdaci za nabavku stalnih sredstava (1.391.400 KM), plaće i naknade troškova zaposlenih (956.170 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (814.998 KM), izdaci za materijal i usluge (690.295 KM), doprinosi poslodavca (85.606 KM) i izdaci za otplate dugova (47.726 KM).

Rashodi i izdaci u odnosu na one utvrđene Budžetom više su iskazani za 142.415 KM i to na sljedećim pozicijama: izdaci za nabavku opreme (113.432 KM), subvencije javnim preduzećima (20.051 KM), izdaci za nabavku građevina (7.410 KM), izdaci za energiju (1.461 KM) i tekući transferi drugim nivoima vlasti (61 KM). Za navedeno je dato obrazloženje da su sredstva za finansiranje značajnog dijela izdataka sa ovih pozicija osigurana Odlukom o utrošku suficita budžeta iz 2021. godine. Ovom Odlukom je predviđeno da će se suficit budžeta iz 2021. godine u iznosu od 709.338 KM utrošiti na: infrastrukturne projekte (459.338 KM), nabavku vatrogasnog vozila (150.000 KM) i nastale dugove i obveze preduzeća i ustanova čiji je osnivač Vijeće (100.000 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 956.170 KM (bruto plaće i naknade plaća 818.791 KM i naknade troškova zaposlenih 137.379 KM).

Obračun plaća i naknada zaposlenih utvrđen je Odlukom o koeficijentima i plaćama funkcionera općine Glamoč iz 2007. godine, Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plate državnih službenika, namještenika i zaposlenika u Jedinstvenom općinskom organu uprave²³, Odlukom o određivanju koeficijenata u subjektima čiji je osnivač Općine Glamoč iz 2007. godine, kao i Pravilnikom o plaćama i naknadama plaća državnih službenika i namještenika u službama za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave općine Glamoč iz 2006. godine, te Pravilnikom o ostvarivanju naknada i drugih prava koja nemaju karakter plaća iz 2006. godine. Koeficijenti za obračun plaća utvrđeni su u rasponu od 4 do 16.

Prema odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH²⁴ koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti općine, te koeficijenti za izabrane dužnosnike, nositelje izvršnih funkcija i savjetnike utvrđuju se odlukama općinskih vijeća, a pravilnik o plaćama i naknadama je dužan donijeti načelnik. Članom 60. ovoga Zakona utvrđeno je da Općina prilikom utvrđivanja koeficijenata treba propisati iste koeficijenti za ista radna mjesta u okviru istih platnih razreda za državne službenike i namještenike u skladu sa odredbama članova 20. i 21. ovog Zakona. **Platni razredi i koeficijenti za izabrane dužnosnike, državne službenike i namještenike u Općini nisu usklađeni sa platnim razredima i koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.**

Prema članu 5. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH osnovica i bod za obračun plaće se utvrđuju odlukom Vijeća o izvršavanju budžeta za svaku budžetsku godinu. Utvrđivanje osnovice i boda vrši se u pregovorima sa reprezentativnim sindikatom, a prije usvajanja navedene Odluke. U skladu sa Zakonom, osnovna plaća se utvrđuje množenjem osnovice za plaću i boda za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda i tako utvrđeni iznos uvećava se po osnovu minulog rada. Pravilnik o plaćama i naknadama plaće državnih službenika i namještenika u službama za u službama za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine nije usklađen s odredbama ovog Zakona.

Osnovica za obračun plaće u Općini nije utvrđena pisanim aktom. Odlukom načelnika od 31. 12. 2021. godine utvrđena je vrijednost boda u visini od 0,84, iako je Zakonom utvrđeno da ga treba utvrditi Vijeće. Plaća se obračunava na način da se osnovica utvrdi množenjem ovog boda i prosječnog broja radnih sati u mjesecu na nivou godine (176 sati). Ovako utvrđena osnovica koja je za 2022. godinu iznosila 148 KM, množi se sa koeficijentom platnog razreda.

Osnovica za obračun plaće utvrđuje se množenjem boda koji utvrđuje načelnik sa prosječnim godišnjim brojem radnih sati, i nije utvrđena pisanim aktom. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, kojim je propisano da se utvrđivanje osnovice i boda vrši pregovorima sa reprezentativnim sindikatom i Odlukom Vijeća o izvršenju budžeta za svaku budžetsku godinu, niti je osnovna plaća utvrđena na propisani način.

²³ „Narodne novine Općine Glamoč“ br. 1/19

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

Od ukupno iskazanog iznosa plaće i naknade troškova zaposlenih na plaća i naknade lica koja obavljaju poslove iz nadležnosti Centra za socijalni rad Glamoč odnosi se iznos od 60.978 KM.²⁵

Najviša neto plaća isplaćena u Općini iznosila je 2.507 KM, a najniža 612 KM.

Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji²⁶ i Pravilnikom o ocjenjivanju rada državnih službenika u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji²⁷ uređeno je ocjenjivanje državnih službenika i namještenika. Prema odredbama ovih propisa ocjenjivanje se treba izvršiti u roku od 30 dana poslije isteka perioda za koji se ocjenjuje, a izvještaj o provedenom ocjenjivanju državnih službenika i namještenika dostaviti Agenciji za državnu službu FBiH najkasnije u roku od 15 dana od isteka roka za ocjenjivanje. **Aktivnosti na ocjenjivanju radnog učinka nisu okončane u predviđenom roku, nego u martu 2023. godine, a nije nam prezentirano da je izvještaj o provedenom ocjenjivanju rada državnih službenika – namještenika dostavljen Agenciji za državnu službu FBiH.**

Pravilnikom o kućnom redu u zgradi Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Glamoč²⁸ utvrđeno je radno vrijeme od 40 sati sedmično, od ponedjeljka do petka u periodu od 7:00 do 15:00 sati, kao i pravo na dnevni odmor u trajanju od 30 minuta, koje je uračunato u radno vrijeme. **S obzirom na to da se dnevni odmor računa u radno vrijeme, konstatiramo da raspored radnog vremena nije utvrđen u skladu sa odredbama Zakona o radu u FBiH, kojim je propisano da se dnevni odmor u trajanju od 30 minuta ne uračunava u radno vrijeme.**

Navedeno nije u skladu sa Zakonom o radu kojim je propisano da radno vrijeme iznosi 40 sati i da se raspoređuje na pet radnih dana po osam sati, a da se dnevni odmor od 30 minuta ne uračunava u radno vrijeme.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu²⁹ propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalih, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Utvrđili smo da se po službama vode evidencije koje su osnov za obračun plaće, sa podacima o broju radnih dana i broju dana odsustvovanja s posla po raznim osnovama na mjesecnom nivou za svakog radnika. Međutim, ove evidencije ne sadrže podatke o vremenu provedenom na radu, u skladu s navedenim Pravilnikom. **Evidencija o radnom vremenu nije uspostavljena u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, zbog čega ne možemo potvrditi da su zaposlenici bili prisutni i obavljali poslove u utvrđenom radnom vremenu.**

Naknade troškova zaposlenih u Općini iskazane su u iznosu od 137.379 KM, a odnose na naknade za topli obrok (94.114 KM), regres za godišnji odmor (23.584 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (16.688 KM) i jubilarne nagrade (2.993 KM). Pravilnik o ostvarivanju naknada i drugih prava koja nemaju karakter plaće nije usklađen sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, u dijelu utvrđivanja visine naknada za: topli obrok, regres, otpremnine za odlazak u penziju i drugo. Međutim, utvrđili smo da su se naknade u uzorku obračunavale i isplaćivale u skladu sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Naknada za topli obrok isplaćena je u iznosu od 1% prosječne mjesecne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatu. Na osnovu Odluke načelnika isplaćen je regres za korištenje godišnjeg odmora u iznosu od 540 KM, u visini 50% prosječne mjesecne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatu. Otpremnine za odlazak u penziju isplaćuju se u visini pet ostvarenih prosječnih neto plaća radnika isplaćenih u prethodnih pet mjeseci.

²⁵ Bruto iznos plaće

²⁶ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 1/14 i 5/16

²⁷ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 11/14

²⁸ Broj 01-04-11-42/21 od 25. 1. 2021. godine

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 36/16

Platni razredi i koeficijenti za izabrane dužnosnike, državne službenike i namještenike u Općini, utvrđeni Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika, namještenika i zaposlenika u Jedinstvenom općinskom organu uprave, koju je donijelo Vijeće, nisu usklađeni sa platnim razredima i koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH. Osnovica za obračun plaće se utvrđuje množenjem boda i prosječnim brojem radnih sati u mjesecu na nivou godine (176 sati). Osnovica i bod za obračun plaće nisu utvrđeni odlukom Vijeća o izvršavanju budžeta. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.

Radno vrijeme u Općini bez dnevnog odmora traje 37,5 sati, što nije u skladu sa Zakonom o radu, s obzirom na to da je Pravilnikom o kućnom redu u zgradbi Jedinstvenog općinskog organa uprave Općine Glamoč utvrđeno radno vrijeme od 40 sati sedmično, s tim da se dnevni odmor u trajanju od 30 minuta uračunava u radno vrijeme. U Općini nije uspostavljena evidencija o radnom vremenu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu koja sadrži podatke o početku i završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu i druge podatke propisane ovim Pravilnikom. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su zaposlenici bili prisutni i obavljali poslove u utvrđenom radnom vremenu.

Preporuke:

- *predložiti Vijeću na usvajanje odluku kojom će se koeficijenti i platni razredi zaposlenih u organima vlasti Općine, izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika uskladiti sa platnim razredima i koeficijentima propisanim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH te osnovicu za obračun plaće utvrđivati u skladu s odredbom navedenog zakona;*
- *ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u predviđenom roku, a izvještaj o provedenom ocjenjivanju dostavljati Agenciji za državnu službu FBiH, u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji;*
- *trajanje radnog vremena i pravo na odmor u toku radnog vremena uskladiti sa Zakonom o radu, a evidencije radnog vremena voditi u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.*

6.1.2.2. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 690.295 KM, od čega su: ugovorene i druge posebne usluge (309.155 KM), izdaci za tekuće održavanje (129.015 KM), izdaci za usluge prevoza i goriva (111.636 KM), izdaci za energiju (78.461 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (27.506 KM), izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara (19.773 KM) i ostalo.

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 309.155 KM. U okviru ovih usluga evidentirani su izdaci: po osnovu drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada (135.256 KM), za zatezne kamate i troškove spora (43.434 KM), usluge za stručno obrazovanje (22.986 KM), izdaci za rate WB-IDA kredit (16.041 KM) i druge.

Izdaci po osnovi drugih samostalnih djelatnosti i povremenog samostalnog rada se odnose na izdatke za: usluge po osnovu ugovora o djelu (69.513 KM), naknade Vijećnicima (58.843 KM) i naknade za rad komisija (6.900 KM).

Utvrđili smo da su se ugovori o djelu u iznosu od najmanje 20.550 KM zaključivali za obavljanje poslova sistematizovanih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (stručni poslovi u matičnom uredu i geodetski poslovi). Također, ugovori od djelu u iznosu od 16.800 zaključivani su poslove čuvanja deponije, a koji nisu sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Ne možemo potvrditi osnovanost zaključivanja ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Radi se o redovnim poslovima, zbog čega i ne mogu imati karakter i tretman ugovora o djelu. **Naime, za obavljanje poslova koji su sistematizovani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i koji se obavljaju u kontinuitetu izvršioci se angažuju u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji.**

Preporuka:

- **angažovanje izvršilaca za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Zakona o državnim službenicima i namještenicima u tijelima državne službe u Hercegbosanskoj županiji.**

Izdaci za naknade općinskim vijećnicima (58.843 KM) realizovani su na osnovu Odluke o naknadi vijećnicima.³⁰ Njome je utvrđena mjesecačna naknada zamjeniku predsjednika Vijeća (350 KM), predsjednicima klubova vijećnika (280 KM) i vijećnicima (250 KM). Predsjednik Vijeća, u skladu sa članom 24. Statuta, vrši funkciju profesionalno, a pored plaće ostvaruje pravo i na mjesecnu naknadu za vijećnika (paušal). Odluka na osnovu koje je vršena isplata nije usklađena sa odredbama člana 8. stav 5.) Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH jer iznos paušala nije umanjen za 10% za svako neopravdano odsustvovanje vijećnika sa sjednice (preporuka data u tački 4. Izvještaja). Evidencije o prisustvu se vode, a paušal se isplaćivao i vijećnicima koji nisu prisustvovali sjednicama.

Izdaci za usluge goriva i prevoza iskazani su u iznosu od 111.636 KM. U najvećoj mjeri se odnose na potrošnju goriva i maziva vozila (putničkih, teretnih i rad mašine) u vlasništvu Općine (90.441 KM). **Općina nije donijela interni akt kojim bi regulisala način korištenja i održavanja vozila, te potrošnju goriva.** Prema izjavi odgovorne osobe nalog za rad izdaje načelnik, ali nam radni nalozi nisu prezentirani. Uz fakture za gorivo priložene su specifikacije na kojima su datum, vrsta vozila, količina goriva, kao i ime i prezime, te potpis osobe koja je sipala gorivo. Podatak o vrsti vozila nije ispunjen pri svakom sisanju goriva, a ostali podaci jesu. Prema izjavi odgovorne osobe načelnik vrši kontrolu nad fakturama i specifikacijama, ali nam nije dokumentovano na koji način to vrši. Na ovoj poziciji iskazano je i davanje sredstava samostalnom poduzetniku na ime sufinansiranja prevoza učenika srednjih škola na relaciji Glamoč – Livno – Glamoč. Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta FBiH predviđeno je da se nepovratna davanja koja nisu dana u svrhu nabave kapitalne imovine evidentiraju u okviru tekućih transfera i ostalih tekućih rashoda. **S obzirom na navedeno, konstatujemo da davanje sredstava na ime sufinansiranja prevoza učenika u iznosu od najmanje 17.000 KM nisu planirana i iskazana na propisanim pozicijama u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.** Također, nije nam prezentiran postupak javne nabavke za usluge prijevoza učenika.

Preporuka:

- **donijeti interni akt kojim će se propisati način korištenja i održavanja vozila u vlasništvu Općine, normativi utroška goriva i procedure kontinuiranog nadzora nad potrošnjom goriva, te ga dosljedno primjenjivati.**

Izdaci za tekuće održavanje u najvećoj mjeri se odnose na usluge: popravaka i održavanja cesta (78.684 KM) i za održavanje ulične rasvjete (36.167 KM). U skladu sa članom 35. Zakona o komunalnim djelatnostima³¹ Vijeće je 29. 12. 2021. godine usvojilo Program finansiranja zajedničke komunalne potrošnje za 2022. godinu u ukupnoj vrijednosti od 246.100 KM (u daljem tekstu: Program). Komunalne djelatnosti obuhvaćene ovim Programom su: održavanje javne rasvjete i dekoracije grada (121.500 KM), održavanje nekategorisanih puteva (70.000 KM), održavanje čistoće na javnim površinama (50.000 KM), odvodnje oborinskih voda (2.600 KM) i održavanje groblja (2.000 KM).

³⁰broj: OV-01-02-184/09 od 12. 5. 2009. godine i OV-01-02-01-102/21 od 27. 5. 2021. godine

³¹ „Narodne novine Hercegbosanske županije“, br. 2/06, 4/06 i 13/17

Programom je predviđeno da obavljanje komunalnih djelatnosti vrše JP Komunalac i drugi subjekti koji su za to registrovani a angažuju se putem javnog nabavke. *Izdaci za usluge popravaka i održavanja cesta* u cijelosti se odnose se na radeve na ljetnom održavanju lokalnih nekategorisanih puteva. Nakon provedenog konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda ugovor sa izvođačem radova „Rocco commerce“ d.o.o. Livno zaključen je 31. 5. 2022. godine u vrijednosti od 78.683 KM. Izvođač je 4. 7. 2022. godine izdao fakturu za izvedene radeve u cijelokupno ugovorenom iznosu. Nadzor nad radovima izvršio je urbanističko-građevinski i komunalni inspektor. Utvrdili smo da su cijene, vrste radeva i rok izvršenja radeva u skladu sa ugovorom. *Izdaci za održavanje ulične rasvjete* u cijelosti se odnose na održavanje javne rasvjete. Nakon provedenog konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda okvirni sporazum sa izvođačem radova Mig elektro d.o.o. Mrkonjić Grad zaključen je 25. 10. 2022. godine u vrijednosti od 92.851 KM. Na osnovu okvirnog sporazuma zaključeni su ugovori: 28. 4. 2022. godine u vrijednosti od 20.173 KM i 11. 11. 2022. godine u vrijednosti od 16.150 KM. Radovi su fakturisani u ugovorenim količinama i cijenama. U okviru troškova za održavanje javne rasvjete Programom je predviđeno i finansiranje potrošnje električne energije čiji je utrošak iskazan na poziciji izdataka za električnu energiju. Planirani postupak javne nabavke izvođenja radeva na zimskom održavanju lokalnih puteva, procijenjene vrijednosti od 50.000 KM, nije proveden.

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 814.998 KM. Njihovu strukturu čine: tekući transferi neprofitnim organizacijama (455.516 KM), subvencije javnim preduzećima (215.051 KM), tekući transferi pojedincima (104.520 KM), tekući transferi drugim nivoima vlasti (30.061 KM) i drugi tekući rashodi (9.850 KM).

Odlukom o izvršenju Budžeta propisano je da će se sredstva transfera korisnicima doznačavati proporcionalno ostvarenim prihodima, te na osnovu projekata i programa koji budu izabrani od strane komisije po okončanom javnom pozivu a na osnovu usvojenih kriterija i realizacije istih dostavljenih na uvid. Utvrđena je obaveza budžetskih korisnika da dostave godišnji izvještaj o utrošenim sredstvima.

Shodno navedenom, Odlukom o izvršenju budžeta Općine nije detaljno uređena struktura tekućih transfera i način njihove raspodjele.

Strukturu tekućih transfera neprofitnim organizacijama čine: transferi korisnicima utvrđenim Budžetom (ustanovama i organizacijama kojima je Općina osnivač): KOU Narodni univerzitet Glamoč (124.037 KM), Centru za socijalni rad Glamoč (89.497 KM), JU Dječiji vrtić „Leptirić“ (82.440 KM) i Osnovnoj školi „Glamoč“ (84.618 KM), transfer za kulturu i sport (24.424 KM), transfer vjerskim zajednicama (26.300 KM) i transfer za nevladine i omladinske organizacije (24.200 KM)

Centru za socijalni rad Glamoč (u dalnjem tekstu: Centar) sredstva se, na njegov zahtjev, odobravaju odlukama načelnika. Centru su odobrena sredstva za plaćanje faktura ustanovama za smještaj korisnika, isplatu socijalnih davanja korisnicima, troškove telefona i drugo. S obzirom da je bankovni račun Centra u blokadi, dio odobrenih sredstva Općina je realizovala na način da je sa svog transakcijskog računa plaćala izdatke Centara, a manji dio je isplaćivan Centru putem blagajne. **Napominjemo da je transakcijski račun Centra blokiran od 2015. godine, a da je Centar ustanova od posebnog društvenog interesa. U skladu sa Statutom ove ustanove, sredstva za obavljanje njegove djelatnosti treba da osigura osnivač. Uzimajući u obzir navedeno, kao i činjenicu da se obračun i isplata plaća i naknada lica koja obavljaju poslove iz nadležnosti Centra vrši kao zaposlenicima Općine, smatramo da je Općina, kao osnivač ustanove, u saradnji s Centrom trebala poduzeti aktivnosti na deblokadi bankovnog računa Centra i osiguranju uslova za njegovo funkcionisanje u skladu sa zakonskim propisima.**

„Narodnom univerzitetu“ Glamoč i JU Dječiji vrtić „Leptirić“ sredstva su odobrena za isplatu plaća zaposlenim te plaćanje struje i drugih troškova. Na poziciji transfera Osnovnoj školi najvećim djelom iskazani su odobreni iznosi za plaćanje računa koje vrši Općina, za nabavku lož ulja, školskog namještaja i drugih potreba škole. Za dio računa sačinjena je odluka načelnika dok je dio računa odobren za plaćanje potpisom načelnika na fakturi.

Transfer za kulturu i sport planiran je u iznosu od 25.000 KM, a iskazan u iznosu od 24.424 KM. Sredstva su odobrena: Fudbalskom klubu „Šator“ (13.924 KM), Kulturno umjetničkom društvu „Budućnost“ Glamoč (9.500 KM) te HKD Napredak (1.000 KM).

Transfer vjerskim zajednicama planiran je u iznosu od 25.000 KM, a iskazan u iznosu od 26.300 KM. Sredstva su odobrena: Srpskoj pravoslavnoj crkvi (17.300 KM), Medžlisu islamske zajednice (5.000 KM) i Katoličkoj crkvi - Sveti prorok Ilija (4.000 KM).

Raspodjela sredstava transfera za kulturu i sport te transfera vjerskim zajednicama izvršena je bez utvrđenih kriterija i javnog poziva. Sa korisnicima nisu regulisani međusobni odnosi u vezi namjenskog utroška odobrenih sredstava i nije utvrđena obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava, što nije u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Transfer za nevladine i omladinske organizacije planiran je u iznosu od 25.000 KM, a iskazan 24.200 KM. Najveći dio ovih sredstava, na osnovu podnesenog zahtjeva, odobren je Udruženju „Naša djeca“ (8.000 KM) i Udruženju „Tropolje i zapadne strane“ (5.000 KM). Odlukama načelnika utvrđena je obaveza korisnicima da odobrena sredstava pravdaju do 31. 12. 2022. godine, što su korisnici i ispoštovali dostavljanjem izvještaja o namjenskom utrošku ovih sredstava.

Kriteriji za raspodjelu sredstava transfera za kulturu i sport, transfera za nevladine i omladinske organizacije i transfera vjerskim zajednicama nisu utvrđeni, a raspodjela nije izvršena javnim pozivom. Nisu zaključeni ugovori, a korisnici transfera za kulturu, sport i vjerske zajednice nisu dostavili izvještaje o namjenskom utrošku sredstava. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Odlukom o izvršenju budžeta.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u iznosu od 215.051 KM, a odnose se na: subvencije javnim preduzećima JP Komunalac Glamoč (201.551 KM) i podsticaji za projekte u poljoprivredi (13.500 KM). Subvencije JP Komunalac Glamoč iskazane su u većem iznosu od planiranog za 21.551 KM, za što je dato obrazloženje da su dodatna sredstva za plaćanje dugova i obaveza preduzeća čiji je osnivač Vijeće iznosu od 60.000 KM osigurana Odlukom o utrošku suficita budžeta iz 2021. godine.

Na poziciji subvencija javnim preduzećima iskazani su sredstva odobrena JP Komunalac d.o.o. Glamoč – u stečaju, za plaćanje tekućih troškova poslovanja (električne energije za vodocrpilišta, goriva, računovodstvenih usluga, doprinosa prilikom penzionisanja radnika, isplatu otpremnine i drugo). **Sredstva nisu doznačena ovom javnom preduzeću nego je Općina vršila plaćanje izdatka ovog preduzeća, što je evidentirano na poziciji tekućih transfera. Općina bi kao osnivač ovog javnog preduzeća, kao i kod Centra za socijalni rad, trebala poduzeti aktivnosti na rješavanju nastalih problema u poslovanju javnog preduzeća i osiguranju uslova za njegovo funkcionisanje u skladu sa zakonskim propisima.**

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu 104.520 KM, a odnose se na jednokratne pomoći (64.020 KM), stipendije (25.000 KM) i transfer za elementarne nepogode (15.500 KM).

Iskazani iznos jednokratnih novčanih pomoći odnosi se na pomoć: radnicima Općine (39.000 KM), pojedincima (19.820 KM) i porodiljama (5.200 KM).

Odluka načelnika o visini jednokratne novčane pomoći zaposlenima u Jedinstvenom općinskom organu uprave od 13. 12. 2022. godine donesena je na osnovu Uredbe o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena i isplati jednokratne pomoći.³² Njome je utvrđeno pravo na jednokratnu pomoć u iznosu od 1.000 KM zaposlenima koji su u radnom odnosu u Općini na dan donošenja ove Odluke. Jednokratna novčana pomoć isplaćena je u ukupnom iznosu od 39.000 KM za 39 osoba, uključujući načelnika, predsjedavajućeg Vijeća i dva zaposlenika koji obavljaju poslove iz nadležnosti Centra za socijalni rad. **Isplata jednokratne pomoći zaposlenicima ne predstavlja transfer, nego izdatke za plaće i naknade zaposlenih, zbog čega konstatujemo da kod planiranja budžeta nije dosljedno primjenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

³² „Sl. novine FBiH“, br. 55/22, 77/22 i 86/22

Odlukom Vijeća utvrđen je način raspodjele i kriteriji za dodjelu *jednokratne novčane pomoći* licima na području Općine. Prema Odluci jednokratna novčana pomoć može se isplatiti licima u stanju socijalne potrebe, za participaciju u liječenju teških oboljenja ili teškog invaliditeta, participaciju za nabavku lijekova te porodicama koje imaju dijete sa posebnim potrebama u iznosu od 100 KM do 500 KM. Pomoć se odobrava na osnovu zahtjeva korisnika. Zahtjeve razmatra komisija na čiji prijedlog načelnik donosi odluku o odobravanju sredstava. **Predviđeno je da o realizaciji sredstava na osnovu ove Odluke načelnik jednom godišnje informiše Vijeće, što nije učinjeno.**

Izbor korisnika transfera za *stipendije* izvršen je na osnovu konkursa za dodjelu stipendija koji je objavljen 21. 2. 2022. godine. Komisija je izvršila ocjenu pristiglih prijava, a načelnik je utvrdio konačnu rang listu. Odobreno je 25 stipendija u mjesечnom iznosu po 100 KM za deset mjeseci. Izvještaj o izboru korisnika općinske stipendije za akademsku 2021/2022 godinu Vijeće je usvojilo 14. 6. 2022. godine. **Ovaj transfer je realizovan u skladu s Odlukom o izvršenju budžeta.**

Tekući transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od 30.061 KM, a strukturu ovog iznosa čini transfer za mjesne zajednice (19.000 KM) i transfer za izbore (11.061 KM). Na poziciji transfera mjesnim zajednicama sredstva su odobrena na osnovu podnesenih zahtjeva u razne svrhe (materijalne troškove, izradu završnog računa, za čišćenje izvorišta) ali i raznim udruženjima (za uređenje groblja, priključak električne energije i drugo) bez unaprijed utvrđenih kriterija i objave javnog poziva, što nije u skladu s Odlukom o izvršenju Budžeta. Obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku odobrenih sredstava nije utvrđena, niti su ih korisnici dostavili.

Raspodjela tekućih transfera za kulturu i sport, nevladine i omladinske organizacije, vjerske zajednice i mjesne zajednice u ukupnom iznosu od 93.924 KM izvršena je bez kriterija i javnog poziva. Sa korisnicima nisu regulisani međusobni odnosi u dijelu dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava. Napominjemo da je Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno da korisnici koji ne dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava nemaju pravo aplicirati na sredstva u narednoj fiskalnoj godini. Navedeno nije u skladu sa Odlukom o izvršenju Budžeta i Zakonom o budžetu u FBiH.

Značajan dio iskazanog iznosa tekućih transfera nije realizovan kao davanje drugima, nego su odobrena sredstva korištena za plaćanje tekućih troškova javnog preduzeća i ustanova kojima je Općina osnivač direktno sa računa Općine, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Kao osnivač, Općina je obavezna osigurati sredstva za obavljanje djelatnosti Centra za socijalni rad i javnog preduzeća i time omogućiti njihov rad u skladu sa zakonskim propisima. Finansiranjem poslovanja ove ustanove i javnog preduzeća na način da se plaćanje njihovih troškova vrši preko računa Općine i isplatama putem blagajne ne osigurava se rad ovih pravnih lica u skladu s važećim zakonskim propisima.

Preporuka:

- *tekuće transfere za kulturu i sport, nevladine i omladinske organizacije, vjerske zajednice i mjesne zajednice realizovati na osnovu unaprijed utvrđenih kriterija i javnog poziva kako je to utvrđeno Odlukom o izvršenju budžeta.*

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava planirani su 1.675.000 KM, a iskazani u iznosu od 1.391.400 KM. Odnose se na nabavku građevina (607.410 KM), rekonstrukciju i investicijsko održavanje (555.567 KM) i nabavku opreme (228.423 KM). Izdaci za nabavku opreme više su iskazani u odnosu na Budžetom planirane iznose za 113.423 KM, a izdaci za nabavku građevina za 7.410 KM, zbog Odluke o raspodjeli budžetskog suficita koja nije sačinjena u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Izdaci za nabavku građevina iskazani su u iznosu od 607.410 KM. i najvećim dijelom (600.402 KM) odnose se na izdatke za radove na izgradnji sportske dvorane – faza I u Glamoču, evidentirane po fakturama izvođača radova GRADITELJ-STOVARIŠTE d.o.o. Prozor – Rama. Izvršena ulaganja iskazana su na poziciji sredstava u pripremi.

Izdaci za nabavku opreme planirani su u iznosu od 115.000 KM a iskazani su u iznosu od 228.423 KM. Odnose se na izdatke za nabavku vozila za odvoz smeća (57.330 KM), vatrogasnog vozila (163.800 KM) i nabavku uglavnog kompjuterske opreme (7.293 KM).

Iskazana vrijednost *rekonstrukcije i investicijskog održavanja* od 555.567 KM odnosi se na izvršena ulaganja u adaptaciju bivše zgrade policijske uprave. Radovi na sanaciji ove zgrade izvršeni su na osnovu ugovora sa izabranim dobavljačima s kojima su nakon provedenog postupka javne nabavke zaključeni ugovori. Iskazani izdaci su evidentirani kao povećanje imovine na stalnim sredstvima.

Postupci i procedure nabavki stalnih sredstava i realizacija ugovora obrazloženi u tački 8. Izvještaja.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava manje su iskazani jer Budžetom nisu planirani, niti su evidentirani u Glavnoj knjizi izdaci za nabavku zemljišta u postupku eksproprijacije (tačke 6.2.2 i 6.2.3 Izvještaja).

6.1.2.5 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova iskazani su u iznosu od 47.726 KM, što je za 2.726 KM više u odnosu na planirana sredstva. Ovi izdaci su manje iskazani za iznos od 16.041 KM s obzirom na to da su anuiteti za otplatu dugoročnog kredit planirani i evidentirani u okviru ugovorenih usluga a ne na ovoj poziciji.

6.1.3 Finansijski rezultat

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta Općine za 2022. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	II izmjene i dopune Budžeta za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	4.465.000	3.578.839	3.350.255	80
I.1.	Prihodi od poreza	1.180.000	1.251.592	1.100.133	106
I.2.	Neporezni prihodi	2.005.000	1.499.146	1.651.127	75
I.3.	Primljeni transferi i donacije	1.280.000	827.741	598.995	65
II	RASHODI	2.835.000	2.547.069	2.048.192	90
II.1.	Tekući rashodi	1.902.500	1.646.465	1.311.84	87
II.2.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	838.000	814.998	665.878	97
II.3	Kapitalni transferi	0	0	0	0
II.4.	Izdaci za kamate	0	0	0	0
II.5.	Tekuća budžetska rezerva	0			
III	TEKUĆI SUFICIT/DEFICIT I – II	1.630.000	1.031.770	1.302.063	63
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	1.585.000	1.391.000	592.725	88
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	1.585.000	1.391.000	592.725	88
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	45.000	(359.630)	709.338	(799)
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1 – VI 2)	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	(45.000)	(47.726)	0	106
VII.1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	45.000	47.726	0	106
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	(407.356)	709.338	

Podaci iz Bilansa stanja:

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	2.946.575	3.353.927
--	------------------	------------------

U 2022. godini ostvaren je negativan finansijski rezultat u iznosu od 407.356 KM.

Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iskazan je u iznosu od 2.946.575 KM s obzirom na to da je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima prethodne godine od 3.353.927 KM umanjen za iskazani negativni finansijski rezultat od 407.356 KM.

Utvrđili smo da Općina kod evidentiranja primljenih namjenskih transfera drugim nivoima vlasti i namjenskih prihoda iz oblasti civilne zaštite nije dosljedno primjenjivala Računovodstvene federalne budžetske korisnike i Trezor. Prihode nije iskazivala u visini utrošenih sredstava, a neutrošeni dio razgraničavala, zbog čega finansijski rezultat perioda nije tačno iskazan, a time ni neraspoređeni višak prihoda nad rashodima. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- *izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima i u skladu sa utvrđenim izvršiti korektivna knjiženja, s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

6.2.1.1 Novčana sredstva

Novčana sredstva iskazana su u iznosu 1.886.425 KM, a odnose se na novčana sredstva na transakcijskim računima i blagajnama. Pored depozitnog računa i transakcijskog računa, otvorena su još dva računa za posebne namjene i devizni podračun u Intesa Sanpaolo Banci. Iskazana stanja usaglašena su s bankovnim izvodom.

U skladu sa odredbama Zakona o trezoru u FBiH svi javni prihodi treba da se uplaćuju na depozitni račun. Međutim, utvrđili smo da dio prihoda (naknade za šume, grantovi s viših nivoa vlasti i drugi) ne uplaćuje na depozitni nego direktno na transakcijski račun. **Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o trezoru u FBiH, s obzirom na to da svi javni prihodi nisu uplaćeni na depozitni račun.**

Novčana sredstva u blagajni iskazana su iznosu od 134 KM. Uredbom o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem.³³ određeni su uslovi i način plaćana gotovim novcem, uslovi držanja gotovog novca u blagajni te uslovi i način polaganja gotovog novca na račun. Odlukom o izvršenju budžeta utvrđeno je da se prihodi ostvareni obavljanjem vlastitih poslova uplaćeni u blagajnu moraju polagati na depozitni račun. Odlukom o visini blagajničkog maksimuma utvrđen je blagajnički maksimum u iznosu od 500 KM, te da se iznosi sredstava preko iznosa blagajničkog maksimuma polažu na transakcijski račun Općine najkasnije narednog dana.

Uplate u blagajnu odnose na uplate komunalne naknade, raznih taksi i drugog. Revizijom smo utvrđili da su pored dozvoljenih namjena gotovinske isplate vršene u svrhu sufinansiranja poslovanja JP Komunalac d.o.o. Glamoč i Centra za socijalni rad. Ove isplate nisu u skladu sa dozvoljenom namjenom utvrđenom ovom Uredbom. Ni polog sredstva iznad visine blagajničkog maksimuma nije vršen svakog radnog dana, a novčana sredstva polagana su na transakcijski račun, a ne na depozitni, što nije u skladu s Odlukom o izvršenju Budžeta i odredbama Zakona o trezoru u FBiH. **Shodno navedenom, blagajničko poslovanje u Općini nije usklađeno s odredbama Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem i Odluke o izvršavanju budžeta.**

Preporuke:

- *osigurati da se svi javni prihodi uplaćuju na depozitni račun u skladu s odredbama Zakonom o trezoru u FBiH;*
- *isplate iz blagajne vršiti za namjene utvrđene odredbom Uredbe o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem, te dosljedno primjenjivati Odluku o blagajničkom maksimumu.*

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 72/15 i 82/15

6.2.1.2 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 1.099.051 KM, a odnose se na potraživanja za isporučenu robu i usluge (1.057.008 KM), ostala potraživanja (41.234 KM) i potraživanja po kreditima krajnjim korisnicima (809 KM).

Strukturu iskazanih potraživanja u iznosu od 1.057.008 KM najvećom dijelom čine potraživanja: za komunalnu naknadu (645.484 KM) i za zakup poljoprivrednog zemljišta (258.046 KM). Prema prezentiranoj analitici potraživanja najveći iznos odnosi se na potraživanje od fizičkih lica po osnovu komunalne naknade (174.120 KM). Za ovaj iznos nije prezentirana pomoćna evidencija koja bi potvrdila strukturu iskazanog iznosa, a ovakav način knjigovodstvenog evidentiranja nije u skladu s načelom pojedinačnog iskazivanja poslovnih događaja. Potraživanja starija od šest mjeseci nisu evidentirana na sumnjivim i spornim niti je na kraju godine izvršeno usaglašavanje potraživanja slanjem izvoda otvorenih stavki, što nije u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Utvrđili smo da nije vršena ni procjena naplativosti potraživanja iz ranijih godina. Potraživanja po osnovu komunalne naknade iz ranijih perioda od Drvo d.o.o. Glamoč (62.466 KM) i Finvest d.o.o. (41.068 KM) iskazana su u okviru potraživanja iako je nad ovim pravnim licima zaključen stečajni postupak.

Ostala potraživanja iskazana u iznosu od 41.233 KM odnose se na akontacije plaća date zaposlenicima u ranijem periodu.

Potraživanja čiji je rok za naplatu istekao, a koji ne može biti duži od šest mjeseci, nisu preknjižena na poziciju sumnjivih i spornih. Za najmanje 277.654 KM kratkoročnih potraživanja po osnovu komunalne naknade mogućnost naplate je upitna jer se radi o potraživanjima od pravnih lica nad kojima je zaključen stečajni postupak ili o potraživanjima koja nisu evidentirana u skladu s načelom pojedinačnog iskazivanja događaja, te ih stoga nismo mogli potvrditi. Na kraju godine nije izvršeno usaglašavanje stanja potraživanja kupaca putem izvoda otvorenih stavki. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, zbog čega iskazana potraživanja u Bilansu stanja ne možemo potvrditi, a efekte na finansijske izvještaje ne možemo mjeriti. Napominjemo da su, u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH, budžetski korisnici odgovorni za potpunu i blagovremenu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i za njihovu uplatu u budžet.

Kratkoročni plasmani iskazani u iznosu od 34.378 KM, a odnose se na depozite (8.697 KM) i ostale kratkoročne plasmane (25.681 KM).

Ostali kratkoročni plasmani iskazani u iznosu od 25.681 KM nisu dokumentovani, a njihovo stanje je nepromjenjeno u odnosu na stanje utvrđeno revizijom Ureda za 2016. godinu. Kao što je utvrđeno radi se o novčanoj pozajmici bivšem načelniku, u prethodnom periodu koja nije vraćena ni na datum Bilansa stanja. Nije prezentirano da su vršena aktivnosti na procijeni ovog potraživanja.

Na poziciji *depoziti* iskazanu u iznosu od 8.697 KM evidentirana je pretplata doprinosa po osnovu plaća iskazana u potražnom saldu te obaveza za uplaćene a nevraćenih depozita za učešće u proceduri javnog poziva za zakup zemljišta u prethodnom periodu.

Na poziciji kratkoročnih plasmana iskazano je potraživanje u iznosu od 25.681 KM iz ranijeg perioda koje se odnosi na pozajmicu datu načelniku. Aktivnosti na procjeni naplate i naplati ovog plasmana nisu poduzimane, što je obaveza u skladu sa odredbama člana 46. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- **izvršiti analizu potraživanja i kratkoročnih plasmana, ocjenu naplativosti, a potraživanja čiji je rok za naplatu istekao preknjižiti na sumnjava i sporna, te poduzeti aktivnosti na njihovoj naplati, usaglašavanju ili otpisu, u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.**

6.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u vrijednosti od 8.782.526 KM, a odnose se na stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 8.763.526 KM (nabavne vrijednosti 12.459.699 KM, ispravke vrijednosti 3.696.173 KM) i dugoročne plasmane (19.000 KM).

Općina nije uspostavila i ne vodi pomoćnu evidenciju, odnosno ne vodi knjigu kapitalne imovine, kako je propisano članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Napominjemo da je prilikom godišnjeg popisa izvršen popis pojedinačnih stalnih sredstava ali iskazane vrijednosti nisu usklađene s podacima u Glavnoj knjizi.

Stalna sredstava po nabavnoj vrijednosti čine: građevine (10.909.009 KM), ostali objekti (2.826.464 KM), oprema (945.023 KM) i sredstva u pripremi (605.667 KM).

Na poziciji *građevina* iskazane su zgrade i stanovi (6.169.424 KM), objekti vodovoda, kanalizacije i deponije smeća (1.913.120 KM) i ostali objekti (2.826.464 KM). Ostali objekti odnose se na: ceste i mostove (2.655.624 KM), vanjska osvjetljenje, pločnike i ograde (124.307 KM) te trafostanicu i elektro postrojenja (46.534 KM).

Povećanje vrijednosti na poziciji građevina u iznosu od 562.574 KM odnosi se na ulaganja u zgradu bivše policijske uprave. Uvidom u izvod posjedovnog lista utvrdili smo da je Općina posjednik ove zgrade.

Knjigovodstvena vrijednost stambenih objekata s kojima Općina raspolaže iskazana je u iznosu od 133.237 KM (nabavne vrijednosti 743.910 KM i ispravke vrijednosti 610.673 KM). Prema prezentiranim podacima utvrdili smo da su u tekućoj godini za dva stana zaključeni kupoprodajni ugovori u ukupnoj vrijednosti od 32.398 KM. Revizijom smo utvrdili da se prodaja stanova, a ni obračun amortizacije na stambene objekte knjigovodstveno ne evidentira na način utvrđen Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Naime, prodaja stanova nije knjigovodstveno evidentirana jer nije izvršeno isknjižavanje stalnog sredstva na teret izvora sredstva i ispravke vrijednosti, a iznos obračunate amortizacije nije tačno iskazan jer je za prodate stanove obračunata i iskazana amortizacija u visini preostalog duga za tu godinu do momenta plaćanja. Navedeno ima za posljedicu netačno iskazanu vrijednost ispravke vrijednosti građevina i izvora stalnih sredstava.

Na poziciji cesta i mostova iskazanom u iznosu od 2.655.623 KM evidentirana su ulaganja u ceste i mostove u prethodnim periodima. Strukturu iskazanih ulaganja, budući da nisu uspostavljene pomoćne evidencije ne možemo potvrditi, a iznos iskazan u Glavnoj knjizi i iznos utvrđen godišnjim popisom nije usaglašen. Općina nije u svojim poslovnim knjigama evidentirala vrijednosti svih cesta koje su joj Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH date u nadležnost na upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti. Zakonom o cestama FBiH definisano je da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta vrše nadležni općinski organi, kao i da općinski organi vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa.

Najznačajniji dio iskazane *opreme* (945.023 KM) čine motorna vozila u iznosu od 787.924 KM. U 2022. godinu izvršena je nabavka kamiona za odvoz smeća i vatrogasno vozilo u vrijednosti od 221.130 KM. Uvidom u vlasničke knjižice ovih vozila utvrdili smo da su u vlasništvu Općine.

Vezano za objekte i opremu komunalne infrastrukture, Općina nije jasno regulisala način upravljanja, održavanja, povećanja vrijednosti u poslovnim knjigama i druga pitanja vezana za knjigovodstveno evidentiranje izvršenih ulaganja sa javnim komunalnim preduzećem. Ni osnivačka ulaganja u javna preduzeća i ustanove nisu knjigovodstveno evidentirana i iskazana na stalnim sredstvima Općine.

Općina je u tekućoj godini započela provoditi postupke eksproprijacije zemljišta jer je utvrđeno da je Općina korisnik potpune eksproprijacije zemljišta za izgradnju vjetroparkova na lokaciji „Škadimovac“ i lokacijama „Slovinj“ i „Dževa“. Primljena sredstva namijenjena za troškove eksproprijacije iskazana su na vremenskim razgraničenjima.

Prema prezentiranim podacima za pojedine parcele izvršena je isplata novčanih sredstava ranijim vlasnicima u iznosu od 8.067 KM, ali Općina nije uknjižena kao nosilac prava niti je ovo zemljište evidentirano u poslovnim knjigama Općine iako je dobila saglasnost da izvrši uknjižbu/prenos prava na predmetnim parcelama. Izdaci za nabavku zemljišta nisu planirani Budžetom.

Utvrđili smo da Općina izdaje u zakup poljoprivredno zemljište, ali evidencija o zemljištu s kojim Općina raspolaže nije uspostavljena. Kao nositelj prava nad ovim zemljištem upisano je Poljoprivredno dobro „N. Bojinović“.

Sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 605.667 KM. Dio od 600.402 KM odnosi se na radove na sportskoj dvorani – faza 1 knjigovodstveno evidentirane po privremenim situacijama izvođača. Ukupno ugovorena vrijednost radova na izgradnji sportske dvorane – faza I iznosi 1.450.800 KM. Zemljište na kojem se gradi dvorana nije evidentirano u Glavnoj knjizi.

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 19.000 KM, a odnose se na date pozajmice pravnim licima „LI ČISTOĆA“ d.o.o. Livno (4.000 KM) i JP „Komunalac“ d.o.o. Glamoč – u stečaju (15.000 KM). Uvidom u prezentovane ugovore utvrđili smo da je pozajmica u iznosu od 4.000 KM data „LI ČISTOĆA“ d.o.o. Livno 2018. godine na period od godinu dana s mogućnošću produženja ovog roka. Predviđeno je da se u slučaju neblagovremene uplate obračunaju kamate. **Nije evidentirano da je izvršen povrat pozajmice, nije prezentiran novi ugovor o prolongiranju roka za vraćanje, kamate nisu obračunate, a nije izvršeno ni usaglašavanje ovog plasmana na datum Bilansa.**

Općina je 23. 11. 2022. godine dala JP „Komunalac“ d.o.o. – u stečaju pozajmicu u iznosu od 15.000 KM za održavanje tekuće likvidnosti, na period od tri mjeseca 2022. godine.

S obzirom na to da su ove pozajmice date na period do godinu dana, njihovo evidentiranje na poziciji dugoročnih plasmana nije u skladu s računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor, zbog čega su dugoročni plasmani precijenjeni za navedeni iznos.

Knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava utvrđena godišnjim popisom iznosi 9.004.687 KM (nabavna vrijednost 11.721.987 KM, otpisana vrijednost 2.717.302 KM), što je više za 241.160 KM u odnosu na vrijednost stalnih sredstava iskazanih u Glavnoj knjizi. Općina nije uspostavila knjigu kapitalne imovine. Zbog navedenog ne možemo potvrditi strukturu iskazanih stalnih sredstava koja se odnosi na zgrade i stanove, objekte vodovoda i kanalizacije, rasvjetu, ceste i mostove, trafostanice i elektropostrojenja i ostalu opremu. Prodati stanovi nisu isknjiženi, a obračun amortizacije na njih nije vršen u skladu sa zakonskim propisima. Nije knjigovodstveno evidentirana nabavljena zemlja u postupku eksproprijacije. U Glavnoj knjizi nisu evidentirana osnivačka ulaganja Općine u javna preduzeća i ustanove, a nije uspostavljena ni evidencija poljoprivrednog zemljišta datog u zakup. Ni dugoročne plasmane ne možemo potvrditi jer nisu evidentirani u skladu s Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, niti su usaglašeni na datum bilansa. Iskazano knjigovodstveno stanje stalnih sredstava manje je za 241.160 KM s obzirom na to da nije izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja stalnih sredstava sa stanjem utvrđenim godišnjim popisom. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH Općina vrši revalorizaciju imovine, obaveza i izvora sredstava. Knjigovodstveni iznos stalnih sredstava treba korigovati ako je opći indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda porastao za više od 10% tokom tekuće godine, odnosno od datuma nabavke sredstava ili datuma posljednjeg korigovanja vrijednosti. Revalorizacija se obavlja primjenom indeksa promjene cijene, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekat revalorizacije bio bi povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 1.416.162 KM.

Prema izjavi odgovorne osobe, Općina nije izvršila revalorizaciju stalnih sredstava iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%, jer nisu imali dodatna uputstva na koji način je izvršiti. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%, što je iziskivalo revalorizaciju. Općina nije izvršila revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za budžetske korisnike.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti na utvrđivanju stalnih sredstava koje Općina ima u vlasništvu ili raspolažanju, knjigovodstveno ih evidentirati i uspostaviti knjigu kapitalne imovine kako je to propisano Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
- *sa javnim preduzećem definisati međusobna prava i obaveze u vezi s upravljanjem, korištenjem i održavanjem vodovodne i kanalizacione infrastrukture i opreme te poduzeti aktivnosti na povratu dugoročnog plasmana od „LI ČISTOĆA“ d.o.o. Livno;*
- *izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 2.138.439 KM a odnose se na: kratkoročna razgraničenja (1.939.379KM), obaveze prema zaposlenima (102.806 KM) i kratkoročne tekuće obaveze (96.254 KM).

U okviru **kratkoročnih razgraničenja** iskazana su knjigovodstveno evidentirana potraživanja u iznosu od 1.099.151 KM i razgraničeni prihodi za namjenska sredstva u iznosu od 840.228 KM.

Razgraničeni prihodi za namjenska sredstva najvećim dijelom se odnose se na neutrošena primljena sredstva od drugih nivoa vlasti. Općini su doznačena sredstva sa nivoa Federacije BiH za finansiranje radova izgradnje sportske dvorane – faza I, po Odluci Vlade FBiH V. Broj 1230/2022 od 8. 8. 2022. godine u iznosu od 300.000 KM, za rekonstrukciju puta u naselju Halapić (69.114 KM), asfaltiranje dijela ulice Hasići 1 (42.015 KM), ulice Hasići 2 (71.869 KM) i lokalnog puta u naselju Kamen (93.385 KM) od Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica i za finansiranje izrade dokumentacije za uspostavljanje poduzetničke zone (20.000 KM) od Federalnog ministarstva razvoja poduzetništva i obrta. Za projekat „Rekonstrukcije krova zgrade br. 47 u ulici Krajiška bb“, Općina je primila 50.000 KM od Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije Republike Srbije.

Dio razgraničenih prihoda u iznosu od 163.869 KM odnosi se na primljena sredstva u 2022. godini od privrednog društva „Nova energija“ d.o.o. Glamoč namijenjena za troškove eksproprijacije zemljišta.³⁴ Revizijom smo utvrdili da je Općina započela postupak eksproprijacije i na osnovu nekoliko sporazuma zaključenih sa fizičkim licima utrošila manji dio ovih namjenskih sredstava. **Isplata novca je evidentirana kao odliv sa transakcijskog računa i smanjenje razgraničenja, ali izdaci za nabavku zemljišta nisu iskazani, a ni prihodi u visini utrošenih namjenskih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o budžetu u FBiH, Zakonom o trezoru u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Revizijom smo utvrdili da odredbe Zakona o budžetu u FBiH i računovodstvenih politika kod razgraničavanja neutrošenih namjenskih sredstva na kraju godine nisu dosljedno primijenjene. Naime, primljena sredstva od Federacije BiH u iznosu od 140.000 KM u 2021. godini iskazana su na poziciji primljenih kapitalnih transfera te godine iako su utrošena tek u 2022. godini.

³⁴ tačka 6.1.2.5 i 6.2.2 Izvještaja

Također, sredstva u iznosu od 65.000 KM primljena u 2021. godini namijenjena za rekonstrukciju i asfaltiranje lokalnog puta u naselju Podgradina i dijela ulice Junuza Duruta iskazana su na primljenim transferima te godine iako ova sredstva nisu utrošena ni u 2022. godini. Naime, sa izvođačem radova Roco commerce d.o.o. Livno Općina je zaključila ugovor za ove radove u 2021. godini u iznosu od 81.785 KM, ali ovi radovi nisu izvršeni i namjenska sredstva nisu utrošena. **Zbog navedenog prihodi prethodne godine više su iskazani za najmanje 205.000 KM, ove godine manje za 140.000 KM, a razgraničenja za najmanje 65.000 KM. Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o računovodstvu budžeta u FBiH i računovodstvenim politikama koje su u primjeni.**

Obaveze prema zaposlenima iskazane u iznosu od 102.806 KM i odnose se na obaveze za plaće zaposlenika (81.272 KM), naknade vijećnicima (11.257 KM), naknada članovima komisija (5.796 KM) i osoba angažovanih po osnovu ugovora o djelu (4.481 KM) za decembar 2022. godine.

Na poziciji **kratkoročnih tekućih obaveza** iskazane su obaveze prema dobavljačima u iznosu od 96.254 KM. Najveći dijelom ove obaveze su iz ranijih perioda, a po strukturi najveći dio odnosi se na prema dobavljačima: JP Komunalac Glamoč (24.839 KM), IGM Gradnja Glamoč (17.976 KM), List d.o.o. Livno (15.352 KM) i JP Elektroprivreda HZHB (10.638 KM).

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su iznosu od 924.295 KM, a njihovu strukturu čine:

- 894.630 KM su obaveze po ugovoru koji je zaključen između Federalnog ministarstva finansija i Općine Glamoč od 3. 7. 2013. godine. Općini je odobren kredit u iznosu 1.502.077 KM (768.000 EUR) za finansiranje Potprojekta „Rekonstrukcija i proširenje sistema vodosnabdijevanja Glamoča“ sa rokom otplate 25 godina, grejs periodom šest godina i kamatnoj stopi po kojoj se FBiH zadužila kod ino kreditora. Period otplate ovog kredita je 15.04.2019. - 15.10.2044. godine;
- 29.665 KM su obaveze po osnovu ugovora o supsidijarnom kreditu između Vlade FBiH i Općine Glamoč (WB-IDA kredit) od 30.06.2005. godine na iznos 161.986 KM (72.464 SDR). Period otplate ovog kredita je 15. 4. 2013. - 15. 10. 2024. godine.

Dugoročne obaveze po osnovu kredita nisu usaglašene sa izvorima novčanih sredstava, s obzirom na to da njihovo knjigovodstveno evidentiranje nije izvršeno na način propisan Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i Trezor. Iskazano stanje dugoročnih obaveza usaglašeno je sa Federalnim ministarstvom finansija, međutim Općina ne sačinjava i ne dostavlja Izvještaj o stanju duga po kreditima kako je to predviđeno odredbama Zakona o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH.

Preporuka:

- **dugoročne obaveze po osnovu kredita usaglasiti sa izvorima novčanih sredstava, a izvještaje o stanju duga sačinjavati i dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa odredbama Zakona o dugu zaduženju i garancijama u FBiH.**

6.2.5 Izvori sredstava

Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 8.739.646 KM i čine ih: izvori stalnih sredstava (5.793.071 KM) i neraspoređeni višak prihodima nad rashoda (2.946.575 KM). Neotpisana vrijednost stalnih sredstava iskazana je 8.763.526 KM. Izvore koji su iskazani u iznosu od 5.793.071 KM čine izvori sredstava u iznosu 6.895.634 KM i izvori novčanih sredstava od 1.102.563 KM (dugovni saldo – knjigovodstveno evidentirane dugoročne obaveze).

Iskazana stanja stalnih sredstava i izvora sredstava nisu usaglašena.

Preporuka:

- **izvršiti usaglašavanje vrijednosti stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava iskazanih u Glavnoj knjizi.**

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Rješenjima načelnika od 30. 12. 2022. godine naloženo je obavljanje godišnjeg popisa imovine i obaveza i formirane su tri popisne komisije (za popis osnovnih sredstava i inventara, za popis novca i novčanih ekvivalenta i za popis obaveza i potraživanja).

Članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH definisano je da su budžetski korisnici prije popisa dužni izvršiti usklađivanje podataka iz pomoćnih knjiga s podacima iz Glavne knjige; te da su prije sačinjanja finansijskih izvještaja obavezni za potraživanja sa stanjem na 31. 12. dužniku dostaviti konfirmaciju – izvod otvorenih stavki, na usaglašavanje. Pomoćna knjige kapitalne imovine nije uspostavljena, niti da su konfirmacije – izvodi otvoreni stavki sa stanjem na 31. 12. 2022. godine dostavljeni dužnicima.

Komisija za popis osnovnih sredstava i inventara je 24. 2. 2023. godine sačinila Izvještaj kojim je obuhvaćen popis: stanova, građevinskih objekata (građevine, nekategorisani lokalni putevi, vodovod i rasvjeta) i oprema. Način na koji je utvrđena vrijednost pojedinih objekata stalnih sredstava nije nam prezentiran. Vrijednost stalnih sredstava utvrđena popisom iznosi 9.004.687 KM (nabavna vrijednost 11.721.987 KM, otpisana vrijednost 2.717.302 KM) što je više za 241.160 KM u odnosu na vrijednost stalnih sredstava iskazanih u Bilansu stanja. Utvrđena razlika po popisu odnosi se na zgrade, stanove, ceste, uličnu rasvjetu, objekte vodovoda, opremu i drugo. U izvještaju nisu utvrđeni viškovi i manjkovi, što bi trebao biti njegov obavezan dio, te nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Utvrđili smo da je popisne liste i izvještaj ove komisije potpisala samo predsjednica komisije iako su komisiju činila tri člana.

Komisija za popis novca i novčanih ekvivalenta je 13. 1. 2023. godine sačinila Izvještaj o popisu, a Komisija za popis potraživanja i obaveza 15. 2. 2023. godine. Utvrđili smo da popisom nisu obuhvaćena sredstva deviznog računa, a kod popisa potraživanja i obaveza da su preuzeta knjigovodstvenog stanja bez stvarnog utvrđivanja potraživanja i obaveza. Naime, popisna komisija je dala prijedlog da se formira posebna komisija koja će utvrditi stvarno stanje potraživanja i obaveza.

Odluke o usvajanju sva tri izvještaja o popisu, načelnik je donio u martu 2023. godine, što nije u zakonski propisanom roku utvrđenom članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Prije godišnjeg popisa imovine i obaveza nisu provedene radnje propisane članom 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (usklađivanje podataka iz Glavne knjige sa podacima u pomoćnim knjigama i slanje konfirmacija na usaglašavanje). Kod popisa osnovnih sredstava i inventara nije nam prezentirano na koji način je utvrđena vrijednost pojedinih objekata niti da su utvrđeni viškovi i manjkovi, a konstatovali smo da popisane vrijednosti pojedinih grupa objekata odstupaju od knjigovodstvenog stanja. Popisom nisu obuhvaćena sredstva na deviznom računu, niti je utvrđeno stvarno stanje potraživanja.

Godišnji popis nije proveden u cijelosti, a nije izvršeno ni usklađivanje stanja iskazanog u knjigovodstvu s njihovim stvarnim stanjem shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **godиšnjim popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu Općine, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U izvještaju o novčanim tokovima iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 3.643.599 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 3.895.569 KM, te negativan novčani tok od 251.970 KM. S obzirom na to da smo utvrđili da prihodi nisu prevedeni na stvarne novčane primitke (naplate), a rashodi na stvarne novčane izdatke (isplate), konstatujemo da izvještaj o novčanim tokovima nije sačinjen u skladu s članom 24. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *izvještaj o novčanim tokovima sačinjavati na način da predstavlja pregled stvarnih priliva i odliva gotovine i gotovinskih ekvivalenta u izvještajnom periodu.*

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Općina je sa Federalnim ministarstvom finansija 18. 5. 2012. godine zaključila ugovor o garanciji kojom garanciju izdaje na iznos od 756.871 USD, što je 49% predviđenog iznosa za izgradnju Regionalnog odlagališta otpada za Općine Livno, Bosansko Grahovo i Glamoč. Prema ovom ugovoru, Općina bezuslovno garantira, kao glavni dužnik a ne samo kao garant dospjelo i pravovremeno plaćanje svih iznosa koji su plativi prema Sporazumu o finansiranju i pravovremeno izvršavanje svih drugih obaveza Krajnjeg korisnika, a predviđeno je da sa krajnjim korisnikom zaključi ugovor kojim će regulisati međusobna prava i obaveze u svrhu redovne otplate kredita, te da ukoliko krajnji korisnik ne ispunjava obaveze da će na zahtjev Federacije ispuniti obaveze krajnjeg korisnika u roku od 15 dana od dana dospjeća.

Prema prezentiranom ugovoru, krajnji korisnik kredita je „LI – ČISTOĆA“ d.o.o. Livno, a osim Ugovora o osnivanju javnog preduzeća za upravljanje sanitarnim otpadom od 7. 9. 2007. godine nikakva druga dokumentacija u vezi osnivanja i obaveza po datoj garanciji nije nam prezentovana. Prema ovom ugovoru osnivači ovog preduzeća su: Općina Livno, Općina Glamoč i Općina Bosansko Grahovo.

Obaveze po osnovu date garancije predstavljaju potencijalnu obavezu Općine, a time i mogućnost za uticaj na sredstva i izvore u budućnosti, a nisu knjigovodstveno evidentirani u okviru vanbilansne evidencije. Potencijalne obaveze na sredstva i izvore sredstava predstavljaju i pokrenuti sudski sporovi čija vrijednost nije procjenjivana i koji također nisu evidentirani u vanbilansnoj evidenciji. **Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i računovodstvenim politikama koje su u primjeni.**

Preporuka:

- *u okviru vanbilansne evidencije knjigovodstveno evidentirati date garancije, potencijalne obaveze po osnovu sudskih presuda i druge događaje koji nemaju direktni uticaj na sredstva i izvore sredstava.*

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2022. donesen je 10. 1. 2022. godine, a tokom godine izvršene su dvije njegove izmjene i dopune. Procijenjena vrijednost javnih nabavki, nakon izvršenih izmjena i dopuna, iznosila je 2.436.513 KM³⁵ (robe 400.725 KM, usluge 12.858 KM i radovi 2.022.930 KM).³⁶ Podatke o planiranim, provedenim i revidiranim postupcima javnih nabavki prema vrstama postupaka dajemo u sljedećem tabelarnom pregledu.

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provredene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Otvoreni postupak	6	2.047.500	4	2.620.772	4	2.620.772
Konkurentski zahtjev za dostavu ponuda	8	369.720	7	362.771	3	189.657
Direktni sporazum	4	19.293	7	32.139	1	6.844

³⁵ Iznosi su izraženi sa PDV-om. Planom su obuhvaćene i usluge komunalne potrošnje (250.000 KM) koje su realizovane na osnovu Zakona o komunalnim djelatnostima.

³⁶ Svi iznosi su navedeni sa PDV-om.

Pregovarački postupak bez objave obavještenja	0	0	1	20.220	1	20.220
Ukupno	18	2.436.513	21	3.035.903	9	2.837.493

*Prema posljednjim izmjenama

Interni pravilnik o direktnom sporazumu nije donesen, iako je to bila obaveza utvrđena Zakonom o javnim nabavkama.³⁷ Nabavke putem direktnih sporazuma vršene su tokom cijele godine.

Uvidom u revidirane provedene postupke javnih nabavki utvrdili smo sljedeće.

Nabavka radova za **izgradnju sportske dvorane (faza I)** pokrenuta je Odlukom o pokretanju otvorenog postupka od 26. 4. 2022. godine. Procijenjena vrijednost ove nabavke iznosila je 936.000 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzeo 12 zainteresiranih ponuđača³⁸. Primljene su četiri ponude i vrijednost svake je bila veća od procijenjene, u rasponu od 567.044 KM (71%) do 752.400 KM (94%). Nakon održane e-aukcije vrijednost ponuda grupe ponuditelja Graditelj Svratišta d.o.o. Prozor-Rama i Graditelj Svratišta d.o.o. Zagreb, koja je ocjenjena kao najpovoljnija, bila je veća od procijenjene za 514.800 KM (55%). Ugovor s predstavnikom izabrane grupe izvođača radova zaključen je 5. 9. 2022. godine u vrijednosti od 1.450.800 KM. Rok za izvođenje radova je 360 dana od dana uvođenja u posao. Rok za uvođenje u radove nije definisan ugovorom, a prema građevinskom dnevniku izvođač je uveden u posao 27. 10. 2022. godine. Ukupna vrijednost fakturisanih radova u 2022. godini iznosila je 600.402 KM. Uvidom u privremene situacije utvrdili smo da su izvršeni radovi fakturirani u skladu sa ponudom koja je sastavni dio ugovora.

Nabavka **izvođenja radova na sanaciji zgrade općinske uprave** (bivša zgrada policijske uprave) pokrenuta je Odlukom o pokretanju otvorenog postupka od 26. 4. 2022. godine koji je podijeljen u tri lota. Lot 1 se odnosi na radove na sanaciji zgrade, lot 2 na zamjenu vanjske i unutrašnje stolarije, a lot 3 na instalaciju centralnog grijanja. Procijenjena vrijednost ove nabavke iznosila je 409.500 KM i to za lot 1: 257.400 KM, lot 2: 105.300 KM i lot 3: 46.800 KM. Primljene su ukupno četiri ponude i to: za lot 1 jedna čija je vrijednost bila veća od procijenjene za 55.217 KM (25%), za lot 2 jedna čija je vrijednost bila veća od procijenjene za 106.158 KM (118%), a za lot 3 dvije od kojih je jedna čija je vrijednost bila niža od procijenjene, a druga čija je vrijednost bila viša od procijenjene za 4.250 KM (11%). Komisija je za ponudu za lot 3 čija je vrijednost bila niža od procijenjene utvrdila da je nepotpuna, te je odbacila iz daljnog učešća u postupku. Ugovori s predstavnikom grupe izvođača radova Graditelj Svratišta d.o.o. Prozor-Rama i Graditelj Svratišta d.o.o. Zagreb zaključeni su 28. 7. 2022. godine i to: za lot 1 u vrijednosti 322.004 KM i za lot 2 u vrijednosti od 229.505 KM. Sa izvođačem radova Termomontaža a.d. Banja Luka 10. 8. 2022. godine zaključen je ugovor za lot 3 u vrijednosti 51.772 KM. Rokovi za izvođenje radova su definisani brojem dana od dana uvođenja u radove i iznosili su: za lot 1 – 75 dana, za lot 2 – 45 dana i za lot 3 – 45 dana. Sobzirom na njihovu prirodu, različite vrste radova se nisu mogle izvršavati u isto vrijeme (na primjer: završetak radova na sanaciji dijela zgade morao je prethoditi zamjeni vanjske i unutrašnje stolarije). Prema građevinskom dnevniku grupe izvođača za lot 1 i lot 2 uvedena je u posao 29. 7. 2022. godine. Uvidom u privremene situacije utvrdili smo da je izvođač u 2022. godini za lot 1 fakturisao radove u ukupnoj vrijednosti od 297.305 KM, a za lot 2 u ukupnoj vrijednosti od 220.524 KM. Radovi nisu okončani u 2022. godini, a nije nam prezentirano da su okončani u ugovorenome roku. Izvođač radova na uvođenju centralnog grijanja nije uveden u radove u 2022. godini.

Procijenjene vrijednosti nabavke radova za izgradnju sportske dvorane (faza I) i radova na sanaciji zgrade općinske uprave nisu utvrđene na način da čine njihove procijenjene tržišne vrijednosti u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, što nije u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama.

³⁷ Izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama („Sl. novine FBiH“, br. 22) koje su stupile na snagu 10. 12. 2022. godine ugovorni organi više nisu u obavezi da donesu interni pravilnik o direktnom sporazumu.

³⁸ U zainteresirane ponuđače ubrajamo ponuđače za koje smo utvrdili da obavljaju poslove na koje se odnosi određeni postupak.

Određivanje procijenjene vrijednosti nabavke u znatno manjem iznosu od tržišne vrijednosti ukazuje na loše planiranje ugovornog organa, smanjuje zainteresiranost ponuđača za učešće u postupku, rezultira manjim brojem pristiglih ponuda, i u konačnici prihvatanjem ponude čija je cijena znatno veća od procijenjene vrijednosti nabavke. Ovakva praksa ne osigurava pravičnu i aktivnu konkurenčiju, dovodi do neefikasnog korištenja javnih sredstava, što nije u skladu sa općim principima utvrđenim članom 3. Zakona o javnim nabavkama. Nije nam prezentirano da su radovi na sanaciji zgrade općinske uprave izvedeni u ugovorenom roku, a zaštitna klauzula zbog prekoračenja roka nije aktivirana, niti je zahtijevana isplata po garanciji za uredno izvršenje ugovora.

Nabavka radova na **rekonstrukciji i asfaltiranju lokalnih puteva Halapić, Kamen, Hasići 1 i 2** pokrenuta je Odlukom o pokretanju otvorenog postupka od 4. 7. 2022. godine. Nakon što su zaprimljene tri ponude i održana e-aukcija na kojoj nije došlo do promjene cijena, Općina je 26. 9. 2022. godine s izvođačem radova Livnoputovi d.o.o. zaključila ugovor u vrijednosti 402.891 KM. Rok za izvođenje radova bio je 60 dana od uvođenja u radove. Ugovorom nije utvrđeno kada izvođač treba da započne poslove, niti je prezentirano da su oni započeti u 2022. godini. **Rok za uvođenje izvođača u posao je bitan element ugovora, koji je potrebno precizirati kako bi se izvođač radova blagovremeno uveo u posao u cilju okončanja radova u periodu građevinske sezone, odnosno u cilju efikasnijeg upravljanja javnim sredstvima.**

Nabavka **vatrogasnog vozila** pokrenuta je Odlukom o pokretanju otvorenog postupka od 11. 10. 2022. godine. Procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 175.500 KM. Od 12 zainteresiranih ponuđača samo je jedan dostavio ponudu. U odluci o pokretanju postupka nabavke navedeno je da će se nabavka finansirati iz sredstva budžeta i sredstava osiguranih Odlukom o utrošku suficita budžeta iz 2021. godine. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke specifikacije vozila navedene su karakteristike traženog vozila: godina proizvodnje 2007. ili novije, dimenzije vozila (dužina maksimalno 8.500 mm, širina maksimalno 2.700 mm, visina maksimalno 3.200 mm), međuosovinsko rastojanje u rasponu od 3.800 do 4.200 mm, snaga motora 150 - 200 kW, šest cilindara, dvije osovine, pogon 4x2, najveća tehnički dozvoljena težina 18.000 kg, te da kamion i nadogradnja moraju biti ofarbani u crvenoj boji RAL 3000. Ispunjene ovih tehničkih karakteristika se prema tenderskoj dokumentaciji trebalo dokazati ovjerenim obrascem izjave o tehničkim karakteristikama (obrazac broj tri) i fotografijama. Predviđeno je i da je komisija prije formiranja zapisnika o ocjeni i preporuke o izboru najpovoljnijeg ponuđača izade na teren i pregleda ponuđeno vozilo, te potvrdi da specifikacije ponuđenog vozila odgovaraju traženim. Evaluacija pristigle ponude nije izvršena u skladu sa zahtjevima tenderske dokumentacije jer nije prezentirano da je komisija izašla na teren, a u Zapisniku o ocjeni ponuda nije konstatovano da je dostavljena izjava o prihvatanju uvida u ponuđeno vozilo. Navedeni Zapisnik ne sadrži analizu ponude vezanu uz ispunjene zahtjeva u pogledu opisa predmeta nabavke i tehničkih specifikacija, što nije u skladu sa Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije. Nije nam prezentirano na koji se način komisija uvjerila da ponuđeno vozilo ispunjava tražene tehničke specifikacije, a dala je prijedlog da načelniku da zaključi ugovor sa Rif post d.o.o. Živinice. Ugovor sa ovim dobavljačem zaključen je 27. 12. 2022. godine u vrijednosti od 163.800 KM. Zapisnik o isporuci vozila sačinjen je 12. 1. 2023. godine i njime je načelnik potvrdio da isporučeno vozilo odgovara kvalitativno i kvantitativno prihvaćenoj ponudi. **Kod nabavke vatrogasnog vozila komisija dostavljenu ponudu nije ocijenila u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije, zbog čega ne možemo potvrditi da je ugovor u vrijednosti od 163.800 KM zaključen na osnovu prihvatljive ponude.**

Nabavka **kamiona za odvoz smeća** pokrenuta je Odlukom o pokretanju konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda od 17. 1. 2022. godine. Procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 58.500 KM. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke specifikacije vozila navedene su karakteristike traženog vozila: godina proizvodnje 2007. ili novije, dimenzije vozila (dužina maksimalno 7.500 mm, širina maksimalno 2.700 mm visina maksimalno 3.600 mm), međuosovinsko rastojanje u rasponu od 3.800 do 4.200 mm, zapremina motora od 6.000 do 7.000 ccm, snaga motora od 200 do 220 kW, šest cilindara, dvije osovine, pogon 4x2, najveća tehnički dozvoljena težina 20.000 kg, nosivost minimalno 7.000 kg.

Također, navedene su tehničke karakteristike nadogradnje: podizni kapacitet minimalno 12.000 kg, širina između ruku od 2.000 do 2.200 mm, dužina ruku od 2.600 do 2.800 mm, teleskopiranje minimalno 700 mm. Utvrđili smo da je u dijelu tenderske dokumentacije gdje su navedene potrebne tehničke karakteristike vozila zahtijevano da pređena kilometraža iznosi maksimalno 350.000 km, dok je u prilogu uz tendersku dokumentaciju koji popunjava ponuđač navedeno da ona iznosi maksimalno 450.000 km. **Zbog navedenog konstatujemo da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu sa članom 3. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda kojim je definisano da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije koje moraju biti jasno definisane, a na osnovu kojih ponuđači mogu pripremiti svoje zahtjeve za ponude.** Od 11 zainteresiranih ponuđača samo je jedan dostavio ponudu, a prijeđena kilometraža ponuđenog vozila iznosila je 409.000 km. I ovom tenderskom dokumentacijom predviđeno je da komisija prije sačinjavanja Zapisnika o ocjeni ponuda izvrši uvid da li tehničke specifikacije ponuđenog vozila odgovaraju traženim, što nam nije prezentirano da je učinila. Također, Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda ne sadrži analizu ponude u pogledu ispunjenja zahtjeva traženih tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničkih specifikacija. Ugovor sa dobavljačem Rif post d.o.o. Živinice zaključen je 15. 3. 2022. godine u vrijednosti od 57.330 KM. Zapisnikom o primopredaji potvrđen je prijem vatrogasnog vozila s navedenom prijeđenom kilometražom. **I kod nabavke ovog vozila komisija dostavljenu ponudu nije ocijenila u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije i Uputstvom za pripremu modela tenderske dokumentacije, zbog čega ne možemo potvrditi da je ugovor u vrijednosti od 58.500 KM zaključen na osnovu prihvatljive ponude.**

Nabavka radova na **asfaltiranju naselja Sjever i dijela ulice Junuza Duruta** pokrenuta je Posebnom odlukom o pokretanju postupka od 18. 8. 2022. godine i provedena putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda. Ugovor sa dobavljačem Roco commerce d.o.o. Livno u vrijednosti od 77.581 KM zaključen je 7. 11. 2022. godine. Rok za izvođenje radova bio je 30 dana od dana uvođenja u radove. Rok za uvođenje u radove nije utvrđen ugovorom, a nije nam prezentirano da je izvođač uveden u radove u 2022. godini.

Izvršili smo uvid i u ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji i asfaltiranju lokalnog puta u naselju Podgradina i dijela ulice Junuza Duruta koji je zaključen nakon provedenog konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda u prethodnom periodu. Ugovor sa dobavljačem Roco commerce d.o.o. Livno u vrijednosti od 81.785 KM zaključen je 10. 12. 2021. godine. Rok za izvođenje radova je bio 30 dana od dana uvođenja u radove. **Rok za uvođenje u radove nije utvrđen ugovorom. Iako je ugovor zaključen u 2021. godini, nije nam prezentirano da je izvođač uveden u radove u 2022. godini. Izvođač nije uveden u radove zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa.**

Za nabavke peleta za ogrjev (21.977 KM), prijevoza učenika srednjih škola (17.000 KM), održavanja vozila (9.482 KM) nisu nam prezentovani ugovori, dok je nabavka goriva izvršena za 31.940 KM više u odnosu na ugovorenu vrijednost. **Navedeno upućuje na to da je Općina nabavku ovih roba i usluga izvršila bez provođenja procedura utvrđenih Zakonom o javnim nabavkama i zaključenih ugovora s dobavljačima. Zbog navedenog konstatujemo da Općina nije postupila u skladu s članom 4. Zakona o javnim nabavkama.**

Procijenjena vrijednost nabavke radova na izgradnji sportske dvorane (faza I) i na sanaciji zgrade općinske uprave nije utvrđena na način da čini njenu procijenjenu tržišnu vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o nabavci, što ima za posljedicu zaključenje ugovora u vrijednosti znatno većoj od procijenjenih. Za nabavku radova za izgradnju sportske dvorane (faza I) procijenjene vrijednosti 936.000 KM prihvaćena je ponuda u vrijednosti od 1.450.800 KM, a za lot 2 kod nabavke radova za sanaciju zgrade općinske uprave procijenjena vrijednost je iznosila 105.300 KM, dok je prihvaćena ponuda u vrijednosti od 229.505 KM. Nije nam prezentirano da su radovi na sanaciji zgrade općinske uprave izvedeni u ugovorenom roku, a zaštitna klauzula zbog prekoračenja roka nije aktivirana, niti je zahtijevana isplata po garanciji za uredno izvršenje ugovora.

Kod nabavki na rekonstrukciji i asfaltiranju lokalnih puteva Halapić, Kamen, Hasići 1 i 2, asfaltiranju naselja Sjever i dijela ulice Junuza Duruta, te rekonstrukciji i asfaltiranju lokalnog puta u naselju Podgradina i dijela ulice Junuza Duruta nisu definisani rokovi uvođenja u radove, a izvođači nisu niti započeli s radovima u 2022. godini.

Tenderske dokumentacije za nabavke vatrogasnog vozila i kamiona za odvoz smeća preuzele je više od deset ponuđača, a pristigla je samo po jedna ponuda, i to u oba slučaja od istog dobavljača. Zapisnici o ocjeni ponuda kod nabavke vatrogasnog vozila i kamiona za odvoz smeća ne sadrže analizu ponuda vezanu uz ispunjenje zahtjeva u pogledu opisa predmeta nabavke i tehničkih specifikacija, zbog čega ne možemo potvrditi da su ugovori o nabavci ovih vozila u iznosu od 221.130 KM zaključeni na osnovu prihvatljivih ponuda. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Općina nije postupala u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama jer je izvršila nabavke u iznosu od najmanje 80.399 KM bez provedene procedure i zaključenih ugovora.

Preporuka:

- *procijenjenu vrijednost nabavke određivati u skladu sa njenom tržišnom vrijednosti, informacije u tenderskoj dokumentaciji jasno definisati, evaluaciju ponuda vršiti u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije, ugovorima definisati rokove uvođenja u radove, te osigurati dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama.*

9. SUDSKI SPOROVI

Prema sačinjenom pregledu sudskega postupaka koji se vode protiv Općine, u toku su 63 postupka. Najveći dio postupaka odnosi se na tužbe Hercegbosanske županije i „Glama“ d.o.o. Glamoč iz 2017. i 2018. godine (ukupno 53 predmeta) radi utvrđivanja ništavnosti Ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta zaključenog između tuženika, te dodatno u slučaju tužitelja „Glama“ d.o.o. Glamoč radi isplate naknade štete radi nemogućnosti korištenja poljoprivrednog zemljišta. U 2022. godini pokrenuta su tri parnična predmeta protiv Općine, od kojih je jedan okončan, i to vansudskom nagodbom, dok po izvršnim postupcima koji nisu okončani obaveza Općine iznosi 266.473 KM (presuda uvećana za troškove postupka i kamate).

Općina je tražilac izvršenja u deset pravosnažnih sudske presude ukupne vrijednosti 36.328 KM, od kojih je samo jedna iz 2022. godine, a odnosi se troškove parničnog postupka.

Potencijalne obaveze po osnovu sudske sporova nisu procijenjene, niti su knjigovodstveno evidentirane u okviru vanbilansne evidencije.³⁹

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Općina je 27. 9. 2023. dostavila komentar, u kojem je navela da je saglasna sa Nacrtom izvještaja, izuzev u dijelu javnih nabavki, za šta je dostavila dodatna obrazloženja i dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data za: utvrđivanje procijenjene vrijednosti javnih nabavki i prihvatanje ponuda u vrijednostima većim od procijenjenih, ocjenu tehničkih karakteristika kod nabavke vozila, te utvrđivanje roka za uvođenje izvođača u radove.

³⁹ Preporuka data u tački 7. Izvještaja

Komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- vezano za utvrđivanje procijenjene vrijednosti javnih nabavki i prihvatanje ponuda u vrijednostima većim od procijenjenih kod nabavke radova na izgradnji sportske dvorane (faza I) navedeno je da je procijenjena vrijednost utvrđena na osnovu predračuna radova iz glavnog projekta, te da je do razlike između procijenjene i prihvaćene cijene iz ponude došlo zbog velikog rasta cijena građevinskog materijala. Istaknuto je da se povećanje vrijednosti predmetnih radova nije moglo predvidjeti, te da su pristigle četiri validne ponude, iako je projekt kompleksan. Navodi se da je ugovorni organ obezbijedio nedostajuća sredstva za realizaciju ugovora i da je prihvaćena najpovoljnija ponuda nakon održane e-aukcije. Također, za procijenjenu vrijednost radova na sanaciji zgrade općinske uprave obrazloženo je da je utvrđena na osnovu predračuna radova iz glavnog projekta. Pored toga, na dostavljenom predračunu za radove na izgradnji sportske dvorane nije navedeno vrijeme njegovog sačinjanja, a predračun radova iz glavnog projekta za sanaciju zgrade općinske uprave sačinjen je u novembru 2021. godine. Međutim, ove nabavke pokrenute su u aprilu 2022. godine, a nisu poduzete aktivnosti kako bi se utvrdila tržišna vrijednost izvođenja ovih radova u trenutku objave obavještenja o nabavci. Napominjemo da, prema odredbama Zakona o javnim nabavkama, procijenjenu vrijednost robe, usluga ili radova čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci;
- za ocjenu tehničkih karakteristika kod nabavke vatrogasnog vozila i kamiona navedeno je da su dostavljene potvrde o usklađenosti vozila na osnovu kojih su sačinjeni zapisnici o primopredaji, što nam je prezentirano i tokom revizije. Međutim, nisu dostavljeni dokazi da su komisije izvršile uvid u predmet nabavke na terenu, što je bilo potrebno u skladu sa zahtjevima tenderske dokumentacije kako bi se izvršile evaluacije pristiglih ponuda;
- po pitanju utvrđivanja roka za uvođenje u radove kod nabavke radova na rekonstrukciji i asfaltiranju lokalnih puteva Halapić, Kamen, Hasići 1 i Hasići 2 navedeno je da izvođač nije uveden u posao zbog nepovoljnih vremenskih uslova. Dostavljena je i dokumentacija koja potvrđuje da je u 2023. godini izvođač radova uveden u posao i da su oni okončani u ugovorenom roku. Međutim, s obzirom na značajan protok vremena od zaključivanja ugovora do uvođenja izvođača u radove (više od sedam mjeseci), konstatujemo da se pri planiranju ove javne nabavke nije vodilo računa o građevinskoj sezoni izvođenja radova.

U komentaru je navedeno da će Općina u narednom periodu nastojati realizovati date preporuke.

Reviziju Općine Glamoč obavio je revizorski tim u sastavu: Amira Muhić – voditeljica tima, i Ognjen Mustapić – član tima.

Voditeljica tima

Amira Muhić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju institucija kantona,
gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

V PRILOZI

- 1. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: 4281087880005
šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 8411

Nadležno ministarstvo: Ministarstvo finansija K 10

Operativni broj: _____

Organizacioni broj: _____

Potrošačka jedinica-glava: Opština Glamoč

Fukcionalni kod: _____

Sjedište potrošačke jedinice: Glamoč

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja : od 01.01.2022.do 31.12.2022.

KM

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini		
	1	2		3	4	5	6	7
1		PRIHODI (2+17+36)	200	4.465.000	3.578.839	3.350.255	-886.162	80,15%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	1.180.000	1.251.952	1.100.133	71.951	106,09%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeća (4+5+6)	202	20	0	10	-20	0,00%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	20	0	10	-20	0,00%
5	711200	Porezi na dobit preduzeća	204	0	0	0	0	0,00%

Stranica 1

6	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205		0	0	0	0	0,00%
7	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206		0	0	0	0	0,00%
8	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207		0	0	0	0	0,00%
9	713000	Porezi na plaću i radnu snagu (13=14)	208		280	6	165	-274	2,02%
10	713100	Porezi na plaću (zaostale uplate poreza)	209		280	6	165	-274	2,02%
11	714000	Porez na imovinu (15=16)	210		23.200	22.384	24.271	-816	96,48%
12	714100	Porez na imovinu	211		23.200	22.384	24.271	-816	96,48%
13	715000	Domaći porezi na dobra i usluge	212		0	73	0	72	0,00%
14	716000	Porezi na dohodak	213		98.500	116.976	101.468	18.476	118,75%
15	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214		1.048.000	1.105.116	964.810	57.116	105,45%
16	719000	Ostali porezi	215		10.000	7.397	9.408	-2.603	73,97%
17	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216		2.005.000	1.499.146	1.651.127	-505.854	74,77%
18	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217		428.500	383.321	153.215	-45.179	89,45%
19	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. institucija	218		399.500	343.566	127.807	-55.934	85,99%
20	721200	Ostali prihodi od imovine	219		29.000	39.754	25.408	10.754	137,08%
21	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220		0	0	0	0	0,00%
22	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221		0	0	0	0	0,00%
23	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222		0	0	0	0	0,00%
24	721600	Prihodi od privatizacije	223		0	0	0	0	0,00%
25	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224		0	0	0	0	0,00%
26	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....33)	225		1.576.500	1.115.320	1.497.912	-461.180	70,74%
27	722100	Administrativne takse	226		50.000	46.072	44.175	-3.928	92,14%
28	722200	Sudske takse	227		0	0	0	0	0,00%
29	722300	Komunalne naknade i takse	228		189.000	82.274	106.965	-106.726	43,53%
30	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229		1.282.500	919.902	1.307.571	-362.598	71,72%
31	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230		40.000	43.026	34.912	3.026	107,56%
32	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti konzinka budžeta i vlastiti prihodi)	231		0	0	0	0	0,00%
33	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232		15.000	24.046	4.289	9.046	160,30%
34	723000	Novčane kazne	233		0	500	0	500	0,00%
35	777000	Drugi tekući prihodi	234		0	6	0	6	0,00%

36	PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	1.280.000	827.741	598.995	-452.259	64,66%
37	731100 Primljeni tekući transferi od inostranih Vlada i međunarodnih organizacija	236	0	0	0	0	0,00%
38	732100 Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	800.000	346.118	458.995	-453.882	43,26%
39	741100 Primljeni kapitalni transferi od inostranih Vlada	238	0	0	0	0	0,00%
40	742100 Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	0	0	140.000	0	0,00%
41	742200 Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	0	0	0	0	0,00%
42	733100 Donacije	241	480.000	481.623	0	1.623	100,33%
43	RASHODI (44+47+48+59+67+76+80)	242	2.835.000	2.547.069	2.048.182	-287.931	89,84%
44	611000 Plaće i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	1.003.000	956.170	801.564	-46.831	95,33%
45	611100 Bruto plaće i naknade plaća	244	846.000	818.791	672.693	-27.209	96,78%
46	611200 Naknade troškova zaposlenih	245	157.000	137.379	128.871	-19.621	87,50%
47	612000 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	94.500	85.606	70.430	-8.894	90,58%
48	613000 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	899.500	690.295	510.320	-209.205	76,74%
49	613100 Putni troškovi	248	6.000	5.156	2.666	-844	85,92%
50	613200 Izdaci za energiju	249	77.000	78.461	63.472	1.461	101,89%
51	613300 Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	30.000	27.506	25.038	-2.494	91,68%
52	613400 Nabavka materijala i sitnog inventara	251	27.500	19.773	19.156	-7.727	71,90%
53	613500 Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	129.000	111.636	68.791	-17.364	86,53%
54	613600 Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	0	0	0	0	0,00%
55	613700 Izdaci za tekuće održavanje	254	214.500	129.015	98.743	-85.485	60,14%
56	613800 Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	11.000	9.593	7.586	-1.407	87,21%
57	613900 Ugovorene i druge posebne usluge	256	404.500	309.155	224.868	-85.345	76,42%
58	614000 Tekući transferi i drugi tekući rashodi (59+.....+66)	257	838.000	814.998	665.878	-23.001	97,25%
59	614100 Tekući transferi drugim nivoima vlasti	258	30.000	30.061	21.685	61	100,20%
60	614200 Tekući transferi pojedincima	259	119.000	104.520	56.400	-14.480	87,83%
61	614300 Tekući transferi neprofitnim organizacijama	260	459.000	455.516	410.151	-3.484	99,24%
62	614400 Subvencije javnim preduzećima	261	195.000	215.051	167.779	20.051	110,28%
63	614500 Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	0	0	0	0	0,00%
64	614600 Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,00%
65	614700 Tekući transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	0,00%

66	614800	Drugi tekuci rashodi	265	35.000	9.850	9.863	-25.150	28,14%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	0	0	0	0	0,00%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	0	0	0	0	0,00%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,00%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	0	0	0	0	0,00%
71	615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	270	0	0	0	0	0,00%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	0	0	0	0	0,00%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,00%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,00%
75	616000	Izdaci za kamate (76+.....+79)	274	0	0	0	0	0,00%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,00%
77	616200	Izdaci za inostrane kamate	276	0	0	0	0	0,00%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	0	0	0	0	0,00%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,00%
80	600000	Tekuća budžetska rezerva	279	0				
81		TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (1 minus 43)	280	1.630.000	1.031.770	1.302.063	-588.231	63,3%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	0,00%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	0,00%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	0	0	0,00%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,00%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,00%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	1.585.000	1.391.400	592.725	-193.600	87,78%
88	821100	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zaseda	287	0	0	0	0	0,00%
89	821200	Nabavka građevina	288	600.000	607.410	38.622	7.410	101,23%
90	821300	Nabavka opreme	289	25.000	228.423	209.232	203.423	913,69%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,00%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	0	0	0	0	0,00%
93	821600	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	292	960.000	555.567	344.871	-404.433	57,87%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	1.585.000	1.391.400	592.725	-193.600	87,8%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	45.000	-359.630	709.338	-404.631	-799,2%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					

97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,00%
98	813100	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,00%
99	813200	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,00%
100	813300	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	0,00%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,00%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajedničkim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,00%
103	813600	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,00%
104	813700	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,00%
105	822000	IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112)	304	0	0	0	0	0,00%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,00%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	0,00%
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,00%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,00%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,00%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0,00%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,00%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (87 minus 105)	312	0	0	0	0	#DIV/0!
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	0	0	0	0	0,00%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	0	0	0	0	0,00%
117	814100	Zajmovi primjeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,00%
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,00%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	0	0	0	0	0,00%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,00%

121	815100	Zajmovi primjeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,00%
122	815200	Primici od inostranog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,00%
123	815300	Primici od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,00%
124	823000	Izdaci za otplate dugova (125+.....+130)	323	45.000	47.726	0	2.726	106,05%
125	823100	Otplate dugova primjenih kroz državu	324	0	0	0	0	0,00%
126	823200	Vanjske otpalte	325	45.000	47.726	0	2.726	106,05%
127	823300	Otplate domaćeg pozajmljivanja	326	0	0	0	0	0,00%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,00%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,00%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,00%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	-45.000	-47.726	0	-2.726	106,1%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	0	-407.356	709.338	-407.357	#DIV/0!
133		SINTETIČKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+186+173+180+187+194+203)	332	4.465.000	3.986.196	2.640.917	-478.804	89,27%
134	01	Opštne javne usluge (135+....+142)	333	4.465.000	3.986.196	2.640.917	-478.804	89,27%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	4.465.000	3.986.196	2.640.917	-478.804	89,27%
136	012	Strana ekonomска pomoć	335	0	0	0	0	0,00%
137	013	Opće usluge	336	0	0	0	0	0,00%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,00%
139	015	IIR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,00%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	0,00%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	0,00%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	0,00%
143	02	Održana(144+....+148)	342	0	0	0	0	0,00%
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	0,00%
145	022	Civilna odbrana	344	0	0	0	0	0,00%
146	023	Inostrana vojna pomoć	345	0	0	0	0	0,00%
147	024	IIR Odbrana	346	0	0	0	0	0,00%
148	025	Održana n. k.	347	0	0	0	0	0,00%
149	03	Javni red i sigurnost (150+....+155)	348	0	0	0	0	0,00%
150	031	Policjske usluge	349	0	0	0	0	0,00%
151	032	Usluge protupožarne zaštite	350	0	0	0	0	0,00%

152	033	Sudovi	351	0	0	0	0	0,00%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,00%
154	035	IIR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,00%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	0	0	0	0	0,00%
156	04	Ekonomski poslovi (157+.....+165)	355	0	0	0	0	0,00%
157	041	Opci ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,00%
158	042	Poљoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	0	0	0	0	0,00%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,00%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,00%
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,00%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,00%
163	047	Ostale industrije	362	0	0	0	0	0,00%
164	048	IIR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,00%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	0	0	0,00%
166	05	Zaštita životne sredine (167+.....+172)	365	0	0	0	0	0,00%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,00%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,00%
169	053	Smicanje zagadenosti	368	0	0	0	0	0,00%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,00%
171	055	IIR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,00%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	0	0	0,00%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+.....+179)	372	0	0	0	0	0,00%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,00%
175	062	Razvoj zajednice	374	0	0	0	0	0,00%
176	063	Vodosnabdijevanje	375	0	0	0	0	0,00%
177	064	Ulična rasvjeta	376	0	0	0	0	0,00%
178	065	IIR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,00%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	0	0	0	0	0,00%
180	07	Zdravstvo (181+.....+186)	379	0	0	0	0	0,00%
181	071	Medicinski proizvodi, uredaji i oprema	380	0	0	0	0	0,00%
182	072	Vanbolničke usluge	381	0	0	0	0	0,00%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,00%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,00%
185	075	IIR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,00%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	0,00%

187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+.....+193)	386	0	0	0	0	0,00%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	0	0	0	0	0,00%
189	082	Usluge kulture	388	0	0	0	0	0,00%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	0	0	0	0	0,00%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,00%
192	085	liR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,00%
193	086	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,00%
194	09	Obrazovanje (195+.....+202)	393	0	0	0	0	0,00%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	0,00%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,00%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko obrazovanje	396	0	0	0	0	0,00%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	0,00%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,00%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,00%
201	097	liR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,00%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	0	0	0	0	0,00%
203	10	Socijalna zaštita (204+.....+212)	402	0	0	0	0	0,00%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,00%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,00%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,00%
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	0,00%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,00%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,00%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,00%
211	108	liR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,00%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	0	0	0	0	0,00%

U Glamoču Certificirani računovoda

CERTIFICIRANI RAČUNOVODA
Blaženka Begić
E. 6812/5

Dana 23.02.2023. Broj dozvole: 6812/5

Rukovodilac

Stranica 8

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE**

**Ministarstvo finansija K 10
Nadležno ministarstvo**

OPŠTINA GLAMOČ

Potrošačka jedinica - glava

Glamoč

Sjedište potrošačke jedinice

27-02-2023

**FINANSIJSKO FINANCIJSKO
INFORMATIČKA AGENCIJA
POSLOVNA JEDINICA LIVNO**

Obrazac BS

4281087880005

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

00000000000000000000000000000000

Organizacioni broj

0000000000

Operativni broj

000000000000

Funkcionalni kod

000

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

- u KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
I AKTIVA						
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	3.019.854	3.079.521	98,06
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	1.886.425	2.138.395	88,22
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	1.099.051	874.883	125,62
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	34.378	2.579	1.333,00
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006			
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008		63.664	
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009			
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	8.782.526	7.640.156	114,95
12	011000	Stalna sredstva	011	12.459.699	11.068.299	112,57
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	3.696.173	3.432.143	107,69
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	8.763.526	7.636.156	114,76
15	020000	Dugoročni plasmani	014	19.000	4.000	475,00
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	19.000	4.000	475,00
18	031000	Vrijednosni papiri	017			
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018			
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019			
21	09	Dugoročna razgraničenja	020			
22	UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41		021	11.802.380	10.719.677	110,10

Kontrolni broj: 10303569387704

str. 1 od 2

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
	1	2	3	4	5	6
23		II PASIVA				
24	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	2.138.439	1.712.085	124,90
25	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	96.254	114.260	84,24
26	320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024		12.780	
27	330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025		106.974	96,10
28	340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	102.806		
29	360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027		1.478.071	131,21
30	390000	Kratkoročna razgraničenja	028	1.939.379		
31	400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	924.295	1.323.786	69,82
32	410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	924.295	1.323.786	69,82
33	420000	Ostale dugoročne obaveze	031			
34	490000	Dugoročna razgraničenja	032			
35	500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	8.739.646	7.683.806	113,74
36	510000	Izvori stalnih sredstava	034	5.793.071	4.329.879	133,79
37	520000	Ostali izvori sredstava	035			
38	530000	Izvori sredstava rezervi	036			
39	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037	2.946.575	3.353.927	87,85
40	590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038			
41		UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	11.802.380	10.719.677	110,10

Glamoč, 23.02.2023.

Mjesto i datum

Slavko Đurđić
CERTIFIRAN RACUNOVODA
Br. 6812/5

ČEGAR (SLAVKO) ĐURĐICA
Certifikovani računovoda

6812/5
Broj dozvole

065/276-555
Kontakt

Nebojša Radivojša
Rukovodilac

Nebojša Radivojša

Kontrolni broj: 10303569387704

str. 2 od 2

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija K 10
Nadležno ministarstvo

OPŠTINA GLAMOČ
Potrošačka jedinica - glava

Glamoč
Sjedište potrošačke jedinice

4281087880005

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

000000000000000000000000

Organizacioni broj

0000000000

Operativni broj

000000000000

Funkcionalni kod

000

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2		3	4
I NOVČANI PRIMICI				
1		Prihodi (od 2 do 6)	450	3.643.599
2	710000	Prihodi od poreza	451	1.251.952
3	720000	Neporezni prihodi	452	1.499.140
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	592.501
5	740000	Kapitalni transferi	454	300.000
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	6
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)	456	
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	0
9		Finansiranje (10+11+12)	458	0
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	0
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)	462	3.643.599
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)	463	2.456.443
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	954.115
17	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	85.781
18	613000	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	466	607.124
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	809.423
20	615000	Kapitalni transferi	468	0
21	616000	Izdaci za kamate	469	0
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)	470	1.391.400
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	1.391.400
24		Finansiranje (25+26)	472	47.726
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	47.726
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)	475	3.895.569
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)	476	251.970
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	477	2.138.395
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)	478	1.886.425

Glamoč, 23.02.2023.

Mjesto i datum

CERTIFIRANI RAČUNOVODA
Slavko Đurđić
Slavko Đurđić
Br. 6812/5

ČEGAR (SLAVKO) ĐURĐICA

Certifikovani računovoda

6812/5
Broj licence

065/276-555
Kontakt

Nebojša Radivojković
Rukovodilac
Nebojša Radivojković

Kontrolni broj: 155139897238

str. 1 od 1

Босна и Херцеговина
Федерација Босне и Херцеговине
Кантон 10
Општина Гламоч
Општински начелник

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton 10
Općina Glamoč
Općinski načelnik

Broj: 01-11-9-566/23
Glamoč, 25.09.2023. godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom **Opštine Glamoč** za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima **Opštine Glamoč**, u svim značajnim aspektima usklađene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvređivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da sprječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajevi koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavka roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Nikole Bojinovića bb, 80230 Glamoč, tel: 034/206-166, fax: 034/206-153; www.opstinaglamoc.ba

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv **Opštine Glamoč** i koje je pokrenula **Opštine Glamoč** i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtjevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u **Opštini Glamoč** za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

